

**МЕТОДИЧНИЙ МАТЕРІАЛ
по вогневій підготовці
для навчання військовослужбовців,
призваних за мобілізацією
(загальновійськова підготовка у навчальних центрах,
військових частинах, навчальних підрозділах)**

2015

ТЕМА 1: Матеріальна частина індивідуальної зброї, ручних осколочних та протитанкових гранат.

ЗАНЯТТЯ 1. Призначення основні бойові характеристики та загальна будова індивідуальної зброї. Боекомплект. Заходи безпеки під час поводження зі зброєю та боеприпасами (засобами імітації та сигнальними засобами). Порядок перевірки на працездатність. Порядок неповного розбирання та збирання після неповного розбирання. Можливі несправності та способи їх усунення. Догляд за зброєю. Порядок екіпіровки військовослужбовця (розміщення зброї та боекомплекту на військовослужбовці).

1.1. Призначення основні бойові характеристики та загальна будова індивідуальної зброї.

5,45 мм автомат Калашнікова є індивідуальною зброєю. Він призначений для знищення живої сили і ураження вогневих засобів ворога. Для ураження ворога у рукопашному бою до автомату приєднується багнет.

Із автомату ведеться автоматичний або одиночний вогонь. **Автоматичний вогонь** є основним видом вогню; він ведеться короткими (до 5 пострілів) і довгими (із автомату до **10 пострілів**) чергами і безперервно. Подавання набоїв при стрільбі здійснюється із коробчатого **магазина** ємністю: у автоматі – на **30 набоїв**.

Прицільна відстань стрільби із автомату - **1000** м. Найбільш ефективний вогонь по наземним цілям: у автоматі - на відстані до **500** м, по літакам, гелікоптерам і парашутистам у на відстані до **500** м. Зосереджений вогонь із автомату по наземним груповим цілям ведеться на відстані до 1000 м.

Відстань прямого пострілу: у автоматі по грудній фігурі - **440** м, по бігучій фігурі - **625** м. Темп стрільби близько 600 пострілів у хвилину.

Бойова скорострільність: при стрільбі чергами з автомату - до **100**; при стрільбі одиночними пострілами - до **40** пострілів у хвилину.

Вага автомату без багнета із спорядженим набоями пластмасовим магазином: АК-74 - 3,6 кг; АК 74Н - 5,9 кг; АКС74 - 3,5 кг; АКС74Н-5,8 кг. Вага багнета з піхвами - 490 гр.

Автомат складається із наступних основних частин і механізмів:

- ствола із ствольною коробкою, прицільним пристроєм, прикладом і пістолетною рукояткою;
- кришки ствольної коробки;
- затворної рами з газовим поршнем;
- затвору;

- зворотнього механізму;
- газової трубки із ствольною накладкою;
- ударно-спускового механізму;
- цівки;
- магазину.

Крім того, у автомату є дульне гальмо-компенсатор і багнет.

БУДОВА АВТОМАТУ

В комплект автомата входять:

ремінь і сумка для магазинів;
в комплект автомата із складним прикладом крім цього входить чохол для автомата з кишенею для магазину, а в комплект автомата з нічним прицілом входить також нічний стрілецький приціл універсальний.

Модифікація набоїв до 5,45 автомату Калашнікова

5,45-мм патрон зі звичайною кулею (**5,45 ПС**) призначений для ураження живих цілей, розташованих відкрито або за перешкодами.

5,45-мм патрон з кулею підвищеної потужності (**5,45 ПП**). Забезпечує підвищене пробивання засобів індивідуального бронезахисту.

5,45-мм патрони з **бронепійними** кулями (**5,45 БП, 5,45 БС**). Забезпечує підвищене пробивання засобів індивідуального бронезахисту.

5,45-мм патрон з **трассуючою** кулею (**5,45 Т**). Трасер цієї кулі на дальності до 800м залишає яскравий слід, що світиться червоним кольором. При попаданні в легкозаймисті предмети куля здатна запалити їх.

5,45-мм патрон з **бронепійно-трассуючою** кулею (**5,45 БТ**). Забезпечує підвищене пробивання засобів індивідуального бронезахисту.

5,45-мм патрон з кулею зі зменшеною швидкістю (**5,45 УС**). Застосовується із приладом для беззвучної і безполуменової стрільби ПБС-4.

5,45-мм патрон із кулею що має **знижену рикошетну здатність** (**5,45 ПРС**). Знижується ймовірність рикошету шляхом рівномірної деформації кулі при зустрічі з твердою перешкодою.

5,45-мм патрон **холостий**. Використовується для імітації стрільби з автоматів АК74 в ході навчання, а також для здійснення салютів.

5,45-мм патрон **навчальний (5,45 УЧ)**. Використовується для навчання прийомам заряджання автоматів калібру 5,45 мм та спорядження магазинів.

1.2. Боєкомплект

Носимий боєкомплект складає – **450** набоїв з них:

270 штук 5,45 ПС

180 штук 5,45 Т

120 штук
(4 магазину по 30 шт)

60 штук
(4 планки по 15 шт)

270 штук
(9 пачок по 30 шт)

1.3. Заходи безпеки під час поводження зі зброєю та боєприпасами (засобами імітації та сигнальними засобами).

1. Отримав зброю - перевір, чи не заряджена вона;
2. При поводженні зі зброєю - не направляй ствол у бік людей, не целься в іншого й не допускай, щоб цілилися в тебе;
3. Будь-яку зброю вважай зарядженою доти, доки сам її не перевіриш і не розрядиш її;
4. Розрядив зброю – поведься з нею як із зарядженою ;
5. При взводі курка (при відведенні затвора назад) ствол зброї направляй тільки до цілі або вгору під кутом 45-60 градусів в безпечному напрямку (не слід направляти ствол зброї у бік поверхонь, які можуть спровокувати рикошет, наприклад : бетонна підлога, стеля, стіни);
6. У всіх випадках не накладай палець на спусковий гачок до тих пір, доки не буде необхідності у відкритті вогню;
7. Перед навчальною стрільбою, виходом на завдання насухо протри канал ствола, перевір, чи немає в стволі сторонніх предметів, переконайся у справності зброї та спорядження до неї;

Отримавши зброю та боєприпаси, військовослужбовець зобов'язаний:

1. Перевірити, чи поставлена вона на запобіжник;
2. Особисто переконається в тому, що вона не заряджена, для чого:
 - від'єднати магазин;
 - зняти з запобіжника;
 - відвести затвор у крайнє заднє положення та оглянувши патронник, переконатися, що в ньому немає набоїв;
 - зробити контрольний спуск курка, поставити на запобіжник.
3. Особисто перевірити кількість отриманих боєприпасів і оглянути кожен патрон.

Оглянути кулю, гільзу та капсуль, на поверхні патрона не повинно бути механічних пошкоджень, що перешкоджають досилання в патронник, корозії, особливо на стику кулі з гільзою і капсулі.

Патрони, у яких виявлено випадання кулі або її ворухіння в гільзі, є вм'ятини, забоїни на пулі і гільзі, уражені корозією фланець гільзи, капсуль або кільцева канавка під викидач, - до застосування не придатні.

Не можна також використовувати і патрони з тріщинами на дульце, корпусі або фланці гільз, так як при заряджанні не виключений випадковий постріл.

Після огляду зброї і патронів можна приступити до заряджання.

1.4. Порядок перевірки на працездатність.

При щоденному огляді переконатися в наявності всіх частин автомату і перевірити:

чи немає на зовнішніх частинах іржі, бруду, а також вм'ятин, подряпин, забоїн та інших пошкоджень, які можуть викликати порушення нормальної роботи механізмів;

чи немає на дерев'яних (пластмасових) частинах тріщин, відколів і побитостей;

чи надійне кріплення шомпола;

перевірити стан змащення на видимих без розбирання автомату частинах, наявність ремня, а у автомату зі складним прикладом і наявність чохла.

При огляді автомату перед заступанням в наряд, перед виходом на заняття і в бойовій обстановці перевірити те ж, що і при щоденному огляді;

крім того, перевірити справність прицілу і мушки;

переконатися, що в каналі ствола немає сторонніх предметів;

перевірити правильність роботи частин і механізмів.

При перевірці справності прицілу і мушки переконатися, що проріз на прицільній планці (на цілику) не мав забоїн, хомутик плавно переміщається по прицільній планці й надійно закріплюється у встановленому положенні засувкою, пружина надійно утримує прицільну планку, чи не погнута мушка, риска на полозку збігається з рискою на підставі мушки, полозок міцно утримується в основі мушки, цілик вільно переміщається при обертанні маховика і надійно фіксується.

При перевірці правильності роботи частин і механізмів необхідно:

- поставити перемикач на автоматичний вогонь (АВ), відвести затворну раму за рукоятку назад до упору й відпустити її, при цьому затворна рама повинна

енергійно повернутися в переднє положення; знову відвести затворну раму за рукоятку назад, натиснути на спусковий гачок та, притримуючи затворну раму за рукоятку, повільно відпустити її; при підході затворної рами в крайнє переднє положення повинен бути чутний клац - удар курка по ударнику;

- поставити перемикач на одиночний вогонь (ОД), натиснути на спусковий гачок, відтягнути затворну раму назад до упору й, не відпускаючи спускового гачка, відпустити затворну раму; відпустити спусковий гачок, при цьому повинен бути чутний клац - курок, що вийшов із зачеплення з шепталом одиночного вогню, стає на бойовий взвід; після цього поставити автомат на запобіжник і натиснути на спусковий гачок; хвіст спускового гачка не повинен відходити назад, а курок повинен залишатися на бойовому взводі; зняти автомат із запобіжника і натиснути на спусковий гачок, при цьому повинен бути чутний удар курка по ударнику.

При перестановці перемикача перевірити, чи надійно він утримується у встановлених положеннях.

У автоматі зі складним прикладом перевірити енергійність дії фіксатора і засувки приклада, надійність стопоріння приклада у відкинутому і складеному положеннях, а також перевірити, чи не хитається він.

При огляді автоматі під час чищення перевірити кожну частину й механізм окремо та перевірити прицільні частини, наявність забоїв, пошкоджень, іржі та бруду, а на дерев'яних (пластмасових) частинах - тріщин і побитостей. Особливу увагу слід звертати на стан каналу ствола, газової камери та газового поршня.

При огляді приналежності перевірити наявність та справність всіх предметів приладдя.

Для перевірки шомпола, протирки і йоржика по черзі нагвинтити протирку та йоржик на шомпол і перевірити на око, чи не погнуті вони; протирка та йоржик повинні міцно утримуватися на шомполі, а верхня частина протирки - вільно обертається; йоржик повинен бути чистим, а щетина не повинна випадати.

У пеналі не повинно бути тріщин, пом'ятостей та вигинів. Через менший бічний отвір пеналу не повинна проходити головка шомпола. У маслянки не повинно бути тріщин і сколів. Кришка маслянки повинна мати прокладку й щільно навертатися на горловину маслянки. З маслянки не повинна протікати мастило.

У викрутки не повинно бути скрошеності і забоїв на лезі й на стінках вирізів. Виколютка не повинна бути погнута. У планці і перехідника не повинно бути тріщин, побитостей і вм'ятин. Патрони повинні легко переміщатися в пазах планки і утримуватися загинами пластинчастої пружини від випадання. Планка повинна будь-яким кінцем вільно входити в перехідник і утримуватися в ньому пластинчастої пружиною.

Перехідник повинен вільно вдягатися на верхню частину магазину; при цьому загини перехідника повинні входити у відповідні пази на горловині магазину.

1.5.Порядок неповного розбирання та збирання після неповного розбирання.

ПОРЯДОК НЕПОВНОГО РОЗБИРАННЯ

Від'єднати магазин

Утримуючи автомат лівою рукою за шийку приклада або ців'є, правою рукою охопити магазин; натискаючи великим пальцем на защіпку, подати нижню частину магазину вперед і від'єднати його.

Після цього перевірити чи, немає патрона у патроннику.

Для чого опустити перевідник донизу, поставити його в положення (АВ) чи (ОД); відвести ручку затворної рами назад, оглянути патронник, відпустити ручку затворної рами і спустити курок із бойового взводу.

Вийняти пенал приладдя із гнізда приклада.

Утопити пальцем правої руки кришку гнізда так, щоб пенал під дією пружини вийшов з гнізда; відкрити пенал і вийняти з нього протирку, йоржик, викрутку та виколотку. У автомата із прикладом, що складається, пенал носить у кишені сумки для магазинів.

Від'єднати шомпол.

Відтягти кінець шомпола від ствола так, щоб його головка вийшла з під упора на основі мушки і вийняти його. Якщо шомпол туго виходить, дозволяється користуватися виколоткою, яку необхідно вставити у отвір головки шомпола, відтягти від ствола кінець шомпола і вийняти його.

Від'єднати від автомата дульний-гальмо компенсатор.

Утопити викруткою або пальцем фіксатор дульного гальма-компенсатора. Звернути дульний гальмо-компенсатор із різьбового виступу основи мушки, обертаючи його проти годинникової стрілки

Від'єднати кришку ствольної коробки.

Лівою рукою охопити шийку приклада, великим пальцем цієї руки натиснути на виступ прямого стержня зворотного механізму, правою рукою припідняти вверх задню частину кришки ствольної коробки і від'єднати кришку.

Від'єднати зворотний механізм.

Утримуючи автомат лівою рукою за шийку приклада, правою подати вперед напрямний стержень зворотного механізму до виходу його п'ятки із повздовжнього пазу ствольної коробки; припідняти задній кінець прямого стержня і вийняти зворотний механізм із каналу затворної рами.

Від'єднати затворну раму із затвором.

Продовжуючи утримувати автомат лівою рукою, правою відвести затворну раму назад до кінця, припідняти її разом із затвором і від'єднати від ствольної коробки.

Від'єднати затвор від затворної рами.

Взяти затворну раму у ліву руку затвором догори і правою рукою відвести затвор назад, повернути його так, щоб ведучий виступ затвора вийшов із фігурного вирізу затворної рами, і вивести затвор вперед.

Від'єднати газову трубку із ствольною накладкою.

Утримуючи автомат лівою рукою, правою надіти пенал приладдя прямокутним отвором на виступ замикача газової трубки, повернути замикач від себе до вертикального положення і зняти газову трубку з патрубку газової камори.

ПОРЯДОК ЗБИРАННЯ АВТОМАТУ ПІСЛЯ НЕПОВНОГО РОЗБИРАННЯ

Приєднати газову трубку зі ствольною накладкою.

Утримуючи автомат лівою рукою, правою насунути газову трубку переднім кінцем на патрубок газової камери, щільно притиснути задній кінець ствольної накладки до ствола і повернути за допомогою пенала приладдя замикач на себе до входження його фіксатора у виїмку на колодці прицілу.

Приєднати затвор до затворної рами.

Взяти затворну раму у ліву руку, а затвор у праву і вставити його циліндричною частиною в канал рами, повернути затвор так, щоб його ведучий виступ увійшов у фігурний виріз затворної рами, і просунути затвор вперед.

Приєднати затворну раму із затвором до ствольної коробки.

Взяти затворну раму в праву руку так, щоб затвор утримувався великим пальцем у передньому положенні. Лівою рукою охопити шийку приклада, правою ввести газовий поршень у порожнину колодки прицілу і просунути затворну раму вперед на стільки, щоб відгини ствольної коробки увійшли у пази затворної рами, легким зусиллям притиснути її до ствольної коробки і просунути вперед.

Приєднати зворотний механізм.

Правою рукою ввести зворотний механізм у канал затворної рами; стискаючи зворотну пружину, подати напрямний стержень вперед і, опустивши дещо донизу, ввести його п'яту у повздовжній паз ствольної коробки.

Приєднати кришку ствольної коробки.

Вставити кришку ствольної коробки переднім кінцем у напівкруглий виріз на колодці прицілу; натиснути на задній кінець кришки долонею правої руки вперед і донизу так, щоб виступ напрямного стержня зворотного механізму увійшов в отвір кришки ствольної коробки.

Спустити курок з бойового взводу і поставити на запобіжник.

Натиснути на спусковий гачок і підняти перевідник вверх до кінця.

Приєднати до автомата дульне гальмо-компенсатор.

Навернути дульне гальмо-компенсатор на різьбовий виступ основи мушки до упору. Якщо паз дульного гальма-компенсатора не співпав із фіксатором, необхідно відвернути дульне гальмо-компенсатор (не більше одного оберту) до збігу паза з фіксатором.

Приєднати шомпол.

Вставити шомпол різьбовим кінцем у проточку на нижньому краю ствола і подати вперед до упору.

Вкласти пенал у гніздо приклада.

Скласти у пенал протирку, йоржик, викрутку і виколотку та зачинити його кришкою, вкласти пенал дном у гніздо приклада і утопити його так, щоб гніздо зачинилося кришкою. В автоматах із складним прикладом пенал вкладають у кишеню сумки для магазинів.

Приєднати магазин до автомата.

Утримуючи автомат лівою рукою за шийку приклада чи ців'є, правою ввести у вікно ствольної коробки зачіп магазину і повернути магазин на себе так, щоб зачіпка зайшла за опорний виступ магазину.

1.6. Можливі несправності та способи їх усунення.

НЕПОДАЧА ПАТРОНУ. Затвор в передньому положенні, але пострілу не відбулося - у патроннику немає патрону.

Причини затримок:

1. Забруднення або несправність магазину.
2. Несправність засувки магазину.

Способи усунення. Перезарядити автомат і продовжувати стрільбу. Замінити магазин.

УТИКАНИЯ ПАТРОНУ. Патрон кулею уткнувся в казенний зріз ствола, рухомі частини зупинилися в середньому положенні.

Причина затримок: Погнутість загинів бокових стінок магазину.

Способи усунення. Утримуючи рукоятку затворної рами, видалити патрон і продовжувати стрільбу. При повторенні затримки замінити магазин.

ОСІЧКА. Затвор в передньому положенні, патрон у патроннику, курок спущений - пострілу не відбулося.

Причини затримок:

1. Несправність патрону.
2. Несправність ударника або ударно- спускового механізму, забруднення або застигання мастила.

Способи усунення. Перезарядити автомат і продовжувати стрільбу. При повторенні затримки оглянути і прочистити ударник і ударно- спусковий механізм.

ЗАТРИМКА ГІЛЬЗИ. Гільза в патроннику, черговий патрон уткнувся в неї кулею, рухомі частини зупинилися в середньому положенні.

Причини затримок:

1. Брудний патрон або забруднення патронника.
2. Забруднення або несправність викидача або його пружини.

Способи усунення. Відвести рукоятку затворної рами назад та, утримуючи її в задньому положенні, відокремити магазин і витягти патрон. Витягти затвором або шомполем гільзу з патронника. Продовжувати стрільбу. При повторенні затримки прочистити патронник і патрони. Оглянути та очистити від бруду викидач і продовжувати стрільбу.

НЕВИХІД ГІЛЬЗИ. Гільза не викинута зі ствольної коробки, а залишилася в ній попереду затвора або дослана затвором назад у патронник.

Причини затримок:

1. Забруднення третьових частин, газових шляхів або патронника.
2. Забруднення або несправність викидача.

Способи усунення. Відвести рукоятку затворної рами назад, викинути гільзу і продовжувати стрільбу. При повторенні затримки прочистити газові шляхи , частини, що труться і патронник; труться змастити.

1.7. Догляд за зброєю.

Автомат повинен утримуватися в повній справності і бути готовим до застосування. Це досягається своєчасним та умілої чищенням і змащенням і правильним зберіганням автомату.

Чистка автомату, в підрозділі, проводиться:

при підготовці до стрільби;

після стрільби бойовими і холостими набоями - негайно по закінченню стрільби на стрільбищі (у полі); при цьому чиститься і змащується ствольна коробка, канал ствола, газова камера, газовий поршень, затворна рама і затвор; остаточна чистка автомату (кулемет) проводиться після повернення зі стрільби та протягом наступних 3-4 днів щодня;

після наряду і занять у полі без стрільби - після повернення з наряду або занять;

в бойовій обстановці та на тривалих навчаннях - щодня в періоди затишшя бою і під час перерв навчань;

якщо автомат не застосовувався - не рідше одного разу на тиждень.

Після чищення автомат необхідно змастити.

Для чищення і змащення автомату застосовуються:

рідке рушничне мастило - для чищення автомату і змащування його частин і механізмів при температурі повітря від +50 С до - 50С ;

рушничне мастило - для змащування каналу ствола, частин і механізмів автомату після їх чищення; це змащення застосовується при температурі повітря вище 50С ;

розчин РЧС (розчин чищення стволів) - для чищення каналів стволів та інших частин автомату, які зазнали впливу порохових газів.

Мастило необхідно наносити тільки на добре очищену і суху поверхню негайно після чищення, щоб **не допустити впливу вологи.**

При казарменому або табірному розташуванні чистку автомату необхідно проводити в спеціально відведених місцях на обладнаних для цієї мети столах, а **в бойовій обстановці і на навчаннях - на чистих підстилках, дошках, фанері тощо.**

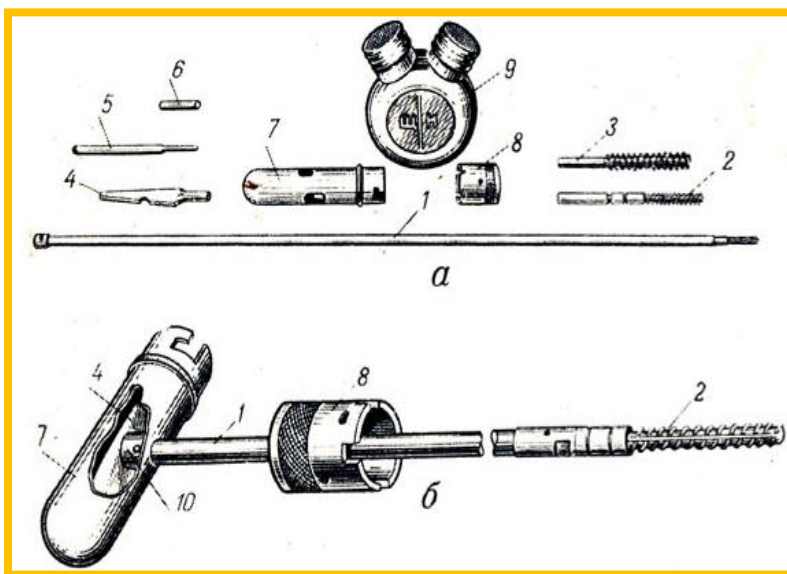
На стрільбищі автомат після стрільби чистити у відведених для цього місцях розчином РЧС або рідким рушничним мастилом. Частка автоматів розчином РЧС проводиться тільки під керівництвом офіцерів або старшини підрозділу.

Автомат, вичищений на стрільбищі рідким рушничним мастилом, після повернення в казарму необхідно вичистити розчином РЧС.

У польових умовах чищення й змащення автомату проводиться тільки: рідким рушничним мастилом.

Порядок чистки автомату:

- 1) Підготувати матеріали для чищення і мастила.
- 2) Розібрати автомат.
- 3) Оглянути приналежності і підготувати їх для використання при чищенні;

а) деталі та приналежності;
б) приналежність готова до застосування.

1. Шомпіль;
2. Протирка;
3. Їоршик;
4. Викрутка;
5. Виколютка;
6. Шпилька;
7. Пенал;
8. Кришка пеналу;
9. Масленка;
10. Головка шомполу.

4) Прочистити канал ствола.

Покласти автомат у вирізи стола для чищення зброї або на звичайний стіл, а за відсутності столу автомат уперти прикладом у землю або в підлогу.

Для чищення каналу ствола рідким рушничним мастилом необхідно протягнути через проріз протирки ганчірку; при цьому кінці ганчірки повинні бути коротше стрижня протирки; налити на ганчірку небагато рідкого рушничного мастила і пальцями помалу пом'яти ганчірку. Увести шомпол з протиркою і ганчіркою у канал ствола. Однією рукою утримуючи за дулову частину автомату, а інший взявшись за пенал, плавно, не згинаючи шомпол, просунути його по всій довжині каналу ствола кілька разів. Вийняти шомпіль, змінити ганчірку, просочити її рідким рушничним мастилом і в тому ж порядку прочистити канал ствола кілька разів. Після цього ретельно обтерти шомпол і протерти канал ствола чистою сухою ганчіркою, а потім чистою ганчіркою. Оглянути ганчірку; якщо на ній будуть помітні сліди нагару, іржі або забруднення, продовжити чистку каналу ствола, а потім знову протерти сухою ганчіркою. Якщо ганчірка після протирання вийшла з каналу ствола чистою, без чорноти від порохового нагару або жовтого кольору від іржі, ретельно оглянути канал ствола на світло з дуловою частини і з боку патронника, повільно

повертаючи ствол у руках; при цьому особливу увагу звертати на кути нарізів і перевіряти, чи не залишилося в них нагару.

Чищення каналу ствола розчином РЧС проводити йоржиком, змоченим в розчині; потім канал стволу протерти ганчіркою. Чищення розчином РЧС продовжувати до повного видалення нагару, поки змочений розчином йоржик або ганчірка не будуть виходити з каналу ствола без нагару і зелені. Після цього протерти канал ствола сухою ганчіркою, а потім чистою ганчіркою. На наступний день перевірити якість проведеного чищення; якщо при протиранні каналу ствола чистою ганчіркою на ньому буде виявлений нагар, провести чистку в тому ж порядку.

По закінченню чищення нарізної частини каналу ствола таким же порядком вичистити патронник з боку ствольної коробки.

5) Газову камеру, газову трубку і дульне гальмо - компенсатор промити рідким рушничним мастилом або розчином РЧС і прочистити ганчіркою за допомогою шомпола або дерев'яної палички. Газову камеру після чищення розчином РЧС насухо протерти ганчіркою, оглянути канал ствола, щоб у ньому не залишилося сторонніх предметів, і обтерти ствол зовні. Газову трубку і дульне гальмо - компенсатор після чищення насухо протерти.

6) Ствольну трубку, затворну раму, затвор, газовий поршень чистити ганчіркою, просоченою рідким рушничним мастилом або розчином РЧС, після чого насухо протерти. Якщо для чищення після стрільби застосовується рідке рушничне мастило, газовий поршень, а також циліндричний виріз затвора покрити мастилом або обгорнути їх на 3-5 хв. ганчіркою, змоченою мастилом. Після цього за допомогою палички видалити затверділий пороховий нагар і насухо їх протерти. Те ж відноситься до внутрішньої поверхні дульного гальма - компенсатора.

7) Інші частини насухо протерти ганчіркою, при сильному забрудненні частин прочистити їх рідким рушничним мастилом, а потім насухо протерти.

8) Дерев'яні частини протерти сухою ганчіркою.

9) Світлові насадки протерти чистою ганчіркою, змоченою у воді або гасі, і після видалення бруду протерти цілик і мушку сухою ганчіркою.

10) Про закінчення чищення автомату солдат доповідає командирові відділення; потім з дозволу командира відділення здійснюються змащення й складання автомату.

Змащування автомату проводити в наступному порядку:

1) Змастити канал стволу. Нагвинтити на шомпол протирку і протягнути через проріз протирки ганчірку, намочену мастилом. Ввести протирку в канал стволу з дулової частини та плавно просунути її два- три рази по всій довжині ствола, щоб рівномірно покрити канал стволу тонким шаром мастила. Змастити патронник і дульне гальмо - компенсатор.

2) Всі інші частини та механізми автомату за допомогою промасленої ганчірки покрити тонким шаром мастила. Зайве мастило сприяє забрудненню частин і може викликати затримки при стрільбі.

Дерев'яні частини не змащувати.

3) По закінченні змащення зібрати автомат, перевірити роботу його частин і механізмів, вичистити й змазати магазини та приладдя.

4) У холодну пору року при температурі 50С і нижче автомат змащувати

тільки рідким рушничним мастилом. При переході з одного мастила на інше треба ретельно видалити старе мастило із всіх частин автомату.

Для видалення мастила необхідно провести повне розбирання автомату, промити всі частини в рідкому рушничному мастилі і обтерти їх чистою ганчіркою.

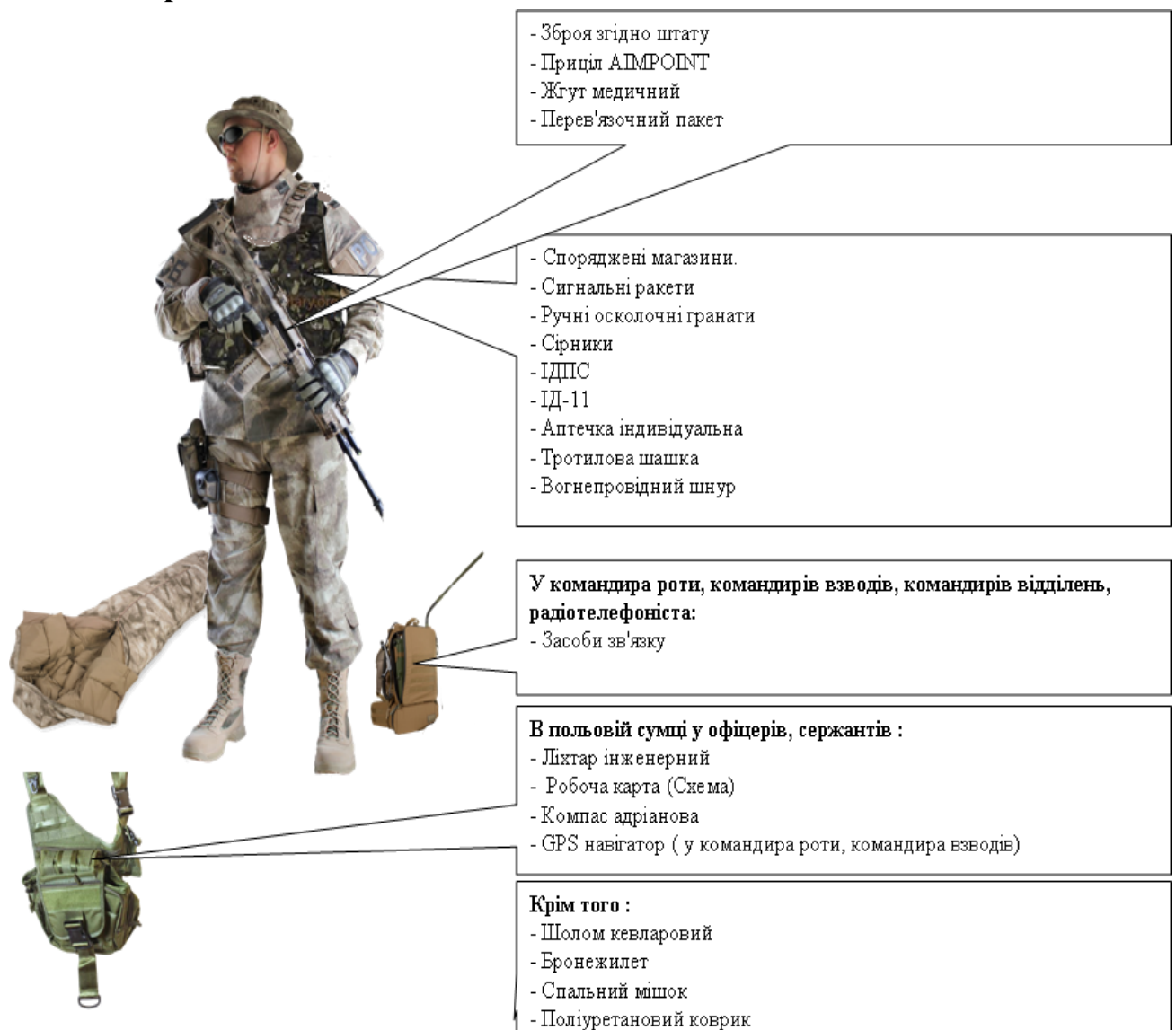
5) Автомат, внесений з морозу в тепле приміщення, чистити через 10-20 хвилин (після того, як він відпітніє). Рекомендується перед входом у тепле приміщення зовнішні поверхні автомату обтерти ганчіркою, просоченою рідким рушничним мастилом.

6) Автомат, що здається на склад на тривале зберігання, змастити рідким рушничним мастилом, загорнути в один шар інгібітованого, а потім в один шар парафінованого паперу.

7) Дегазація, дезактивація та дезінфекція автомату здійснюється згідно з вказівками командира підрозділу.

1.8. Порядок екіпіровки військовослужбовця (розміщення зброї та боєкомплекту на військовослужбовці).

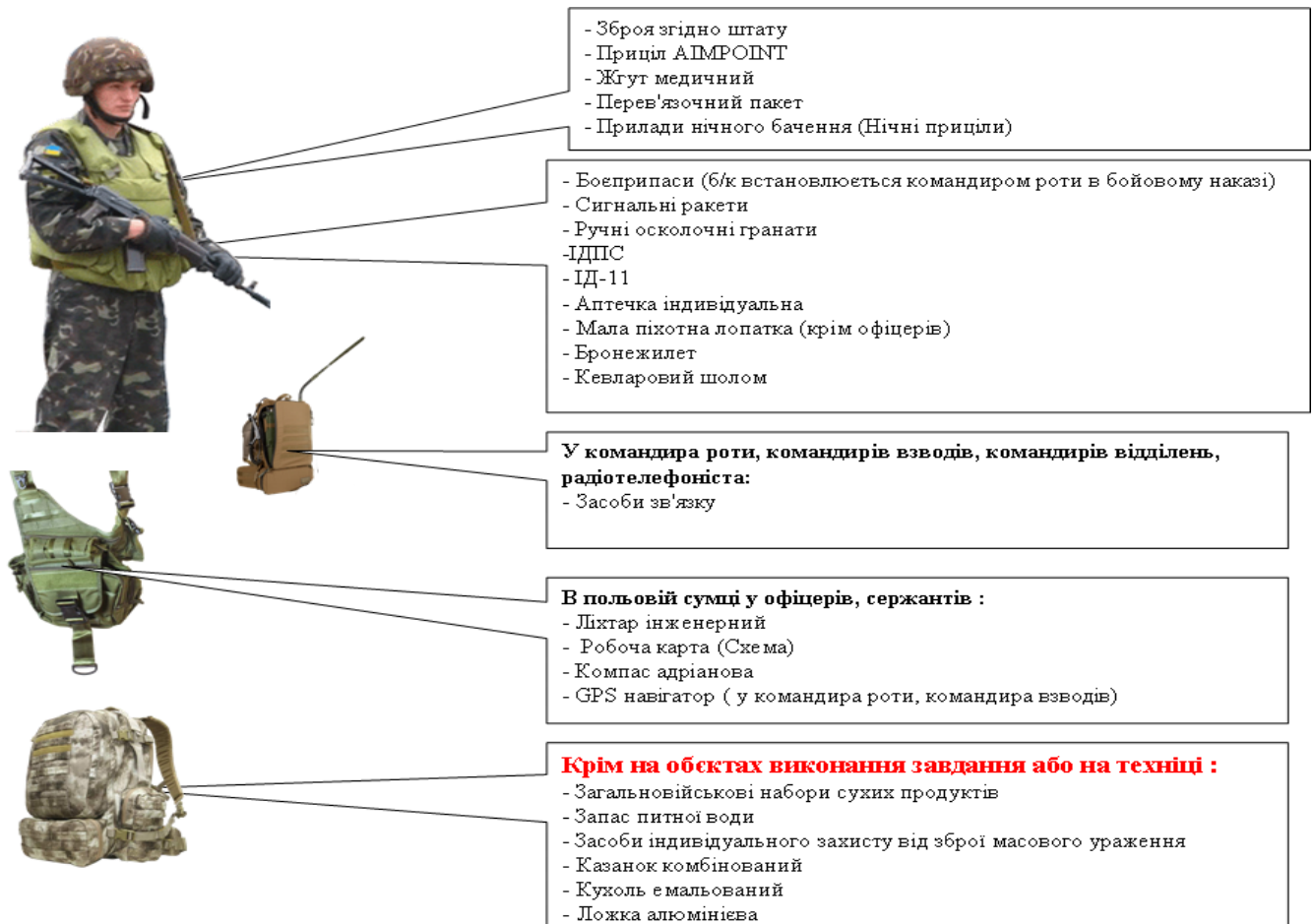
Варіант екіпіровки особового складу для огляду готовності до виконання завдань за призначенням:

Варіант екіпіровки особового складу для ведення аеромобільних дій

Варіант екіпіровки особового складу для виконання завдань патрулювання, несення служби на блок-пості, охороні важливого об'єкту.

ЗАНЯТТЯ 2. Призначення, основні бойові властивості та загальна будова ручних осколочних та реактивних протитанкових гранат.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИГЛЯД РУЧНИХ ОСКОЛОЧНИХ ГРАНАТ

РГД-5

Ф-1

РГН

РГО

Ручні осколкові гранати призначені для ураження уламками живої сили противника у ближньому бою (на відкритій місцевості, в окопах або ходах сполучення, у населених пунктах у лісі або горах). В залежності від дальності розльоту уламків гранати поділяються на наступальні (РГД-5, РГН) та оборонні (РГО, Ф-1).

КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- розбирати бойові гранати та усувати несправності;
- переносити гранати без сумки та разом із запалами;
- торкатися гранати які не розірвались.

РГД-5

Ф-1

РГН

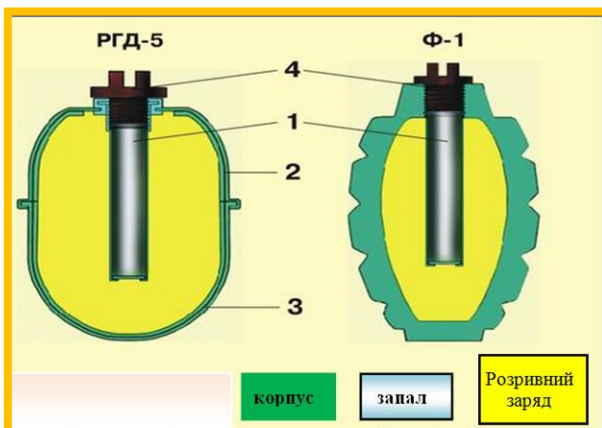

РГО

Тип гранати	НАСТУПАЛЬНА	ОБОРОННА	НАСТУПАЛЬНА	ОБОРОННА
Вага гранати, г	310	600	310	530
Тип запалу	УЗРГМ (дистанційний)	УЗРГМ (дистанційний)	УДЗ (ударно-дистанційний)	УДЗ (ударно-дистанційний)
Час горіння запалу, сек	3,2-4,2	3,2-4,2	3,3-4,3	3,3-4,3
Радіус розльоту осколків, м	25	200	24	150
Радіус зони ефективного ураження живої сили, м	5	7	8	12
Середня дальність броска, м	30-45	20-40	30-45	20-40

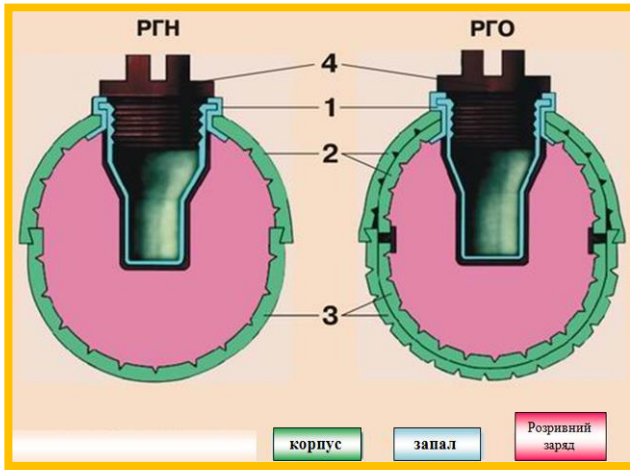
ОСНОВНІ ЧАСТИНИ

запал УЗРГМ

1. Трубка для запалу;
2. Ковпак із вкладником;
3. Піддон із вкладником;
4. Захисна кришка.

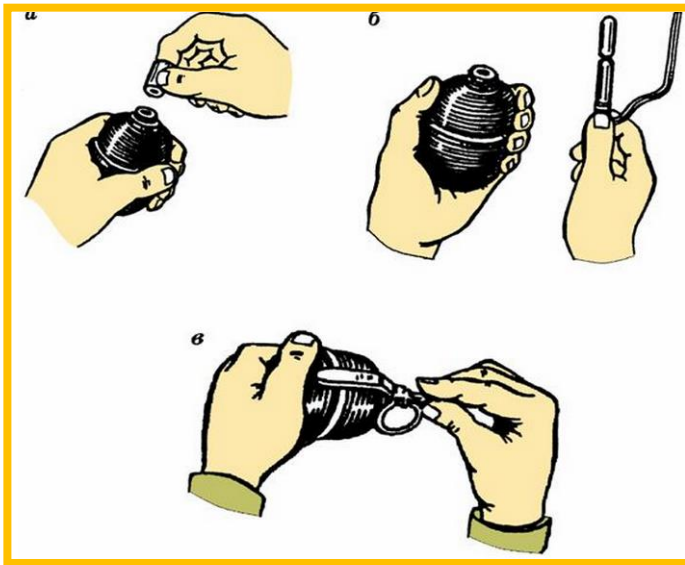

1. Стакан;
2. Верхня напівсфера;
3. Нижня напівсфера;
4. Захисна кришка.

Зарядження ручної осколкової гранати

а - вигвинчування пробки; б - дістання запала; в - вгвинчування запала

Для зарядження ручної осколкової гранати необхідно дістати гранату лівою рукою з сумки, а правою рукою вигвинтити пробку з трубки корпусу. Потім, тримаючи гранату в лівій руці, правою рукою витягнути з гнізда сумки запал. Вставити запал у центральну трубку і вкрутити до відмови. Граната готова до кидка.

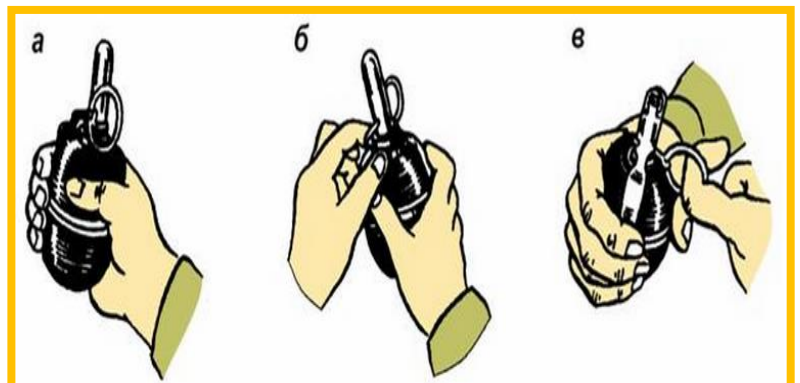
Метання ручної осколкової гранати.

Метання гранати проводиться з різних положень: стоячи, з коліна, лежачи, а також у русі з БМП (БТР) і в пішому порядку (тільки наступальних). Для метання гранати обирається місце і приймається таке положення, щоб можна було зробити кидок без перешкод, тобто щоб на шляху польоту гранати не було гілок дерев, високої трави, дротів та інших перешкод.

Метання гранати здійснюється за командою "Гранатою - вогонь", а в бою, крім того, і самостійно.

Дії перед метанням ручної осколкової гранати

- а - притиснути спускові скоби до корпусу гранати;
 б - випрямить запобіжну чеку;
 в - висмикнути запобіжну чеку

Для метання гранати необхідно взяти гранату в руку та пальцями щільно притиснути спусковий важіль до корпусу гранати. Продовжуючи щільно притискати спусковий важіль, іншою рукою стиснути (випрямити) кінці запобіжної чеки; утримуючи спусковий важіль у притиснутому положенні, за кільце висмикнути запобіжну чеку; розмахнутися і кинути гранату в ціль (при метанні оборонної гранати одразу після кидка сховатись).

ЗАГАЛЬНИЙ ВИГЛЯД РУЧНОЇ ПРОТИТАНКОВОЇ ГРАНАТИ РКГ-3

Ручна протитанкова граната РКГ-3

- ручна кумулятивна граната, модель 3 призначена для боротьби з танками і бронемашинами, а також руйнування оборонних споруд.

Ручна кумулятивна граната при попаданні в ціль миттєво вибухає, гази які утворилися при вибуху, завдяки кумулятивній воронці збираються у вузький пучок, який здатний пробити броню танка і знищити всередині його екіпаж та обладнання. Найбільш ефективною дія гранати є при ударі об ціль дном. Напрямок польоту гранати дном вперед забезпечується стабілізатором.

Вага спорядженої гранати РКГ – 1070 грам. Середня дальність кидка гранати 15-20 м .

Метання гранати проводиться з різних положень і тільки з укриттів.

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО РЕАКТИВНІ ПРОТИТАНКОВІ ГРАНАТИ

РПГ – 18 (МУХА)

калібр 64 мм
довжина гранатомета в похідному положенні 705 мм
довжина гранатомета в бойовому положенні 1050 мм
вага 2,6 кг
вага гранати 1,4 кг
початкова швидкість гранати 114 м / с
максимальна швидкість гранати 475 м / с
скорострільність 4 п / хв
прицільна дальність стрільби 200 м
дальність прямого пострілу 135 м
бронепробійність під кутом 60 градусів 150 мм

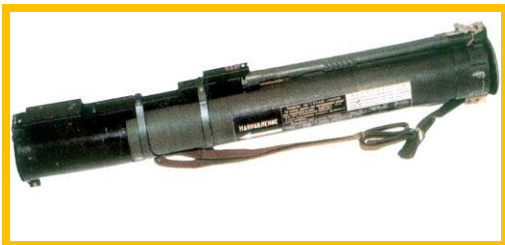

Для переведення «Мухи» з похідного положення в бойове необхідно відкрити задню кришку і розсунути труби до упору, при цьому передня кришка відкриється, а запобіжна стійка з діоптріями і мушка займуть вертикальне положення. Мушка має оправу, в пази якої вставляється власне мушка, що представляє собою прозоре скло з нанесеними марками і цифрами 5, 10, 15, 20, які відповідають відстаням стрільби 50, 100, 150 і 200 метрів. На рівні вершини прицільної марки 15 з обох сторін нанесені горизонтальні штрихи, які можуть використовуватися для визначення дальності до танка.

Визначення дальності здійснюється наступним чином:

- якщо горизонтальні штрихи вписуються в ширину фронтальної проекції танка, то до цілі 150 м,
- якщо горизонтальні штрихи менше ширини фронтальної проекції танка, то до цілі менше 150 м,
- якщо горизонтальні штрихи більше ширини фронтальної проекції танка, то до цілі більше 150 м.

РПГ – 22 (НЕТТО)

калібр 72,5 мм
маса 2,7 кг
довжина в похідному положенні 755 мм
довжина в бойовому 850 мм
початкова швидкість 133 м / с
час переведення в бойове положення 8-10 с
діяльність прицільного пострілу 250 м
дальність прямого пострілу 160 м
бронепробійність під кутом 60 ° 200 мм

Для переведення РПГ-22 з похідного положення в бойове необхідно:

висмикнути чеку і висунути насадку вперед до упору, при цьому передня кришка відкидається вниз, мушка звільняється від кожуха і під дією своєї пружини відкидається вгору, приймаючи вертикальне положення;

зрушити назад до упору тягу, при цьому задня кришка під дією пружини і пружних сил петлі повертається на осі і скидається з пускового пристрою;

повернути запобіжну стійку вгору до упору, при цьому відбувається взведення ударно-спускового механізму.

Перевід системи РПГ-22 з бойового положення в похідне не передбачений. У разі невикористання гранати передбачається розряджання її пострілом у бік противника.

На мушці є прицільні марки з цифрами 5, 15, 25, відповідними відстаням стрільби на 50, 150 і 250 метрів. На марці 15 знаходяться дальномірні виступи, відстань між якими відповідає проекції ширини танка на дальності 150 метрів. Для стрільби в умовах обмеженої видимості (до 100 м) на мушці є виступ а на запобіжної стійці проріз. Так само на запобіжної стійці, в якій кріпиться діоптр, нанесені знаки - і для введення температурних поправок при пострілі на температуру навколишнього повітря від -50°C до 0°C і від 0°C до 50°C .

ТЕМА 2: Основи стрільби.

ЗАНЯТТЯ 1. Умови стрільби. Вибір прицілу та точки прицілювання. Правила стрільби. Рішення вогневих завдань. Коригування стрільби.

2.1. Умови стрільби.

За нормальні умови прийняті наступні.

а) Метеорологічні умови:

- атмосферний (барометричний) тиск 750 мм рт. ст. ;
- температура повітря на горизонті зброї 15 ° С;
- відносна вологість повітря 50% (відносною вологістю називається відношення кількості водяної пари, що містяться в повітрі, до найбільшої кількості водяної пари , що може міститися в повітрі при даній температурі);
- вітер відсутній (атмосфера нерухома).

б) Балістичні умови:

- маса кулі (гранати), початкова швидкість і кут вильоту дорівнюють значенням, зазначеним у таблицях стрільби;
- температура заряду 15 ° С;
- форма кулі (гранати) відповідає встановленим вимогам;
- висота мушки встановлена за даними приведення зброї до нормального бою;
- висоти прицілу відповідають табличним кутам прицілювання.

в) Топографічні умови:

- ціль знаходиться на горизонті зброї;
- бічний нахил зброї відсутній.

При відхиленні умов стрільби від нормальних може виникнути необхідність визначення і врахування поправок дальності і напрямку стрільб.

Із збільшенням атмосферного тиску щільність повітря збільшується, а внаслідок цього збільшується сила опору повітря, зменшується дальність польоту кулі (гранати). Навпаки, зі зменшенням атмосферного тиску щільність і сила опору повітря зменшуються, а дальність польоту кулі збільшується. При підвищенні місцевості на кожні 100 м атмосферний тиск знижується в середньому на 9 мм.

При стрільбі із стрілецької зброї на рівнинній місцевості поправки дальності на зміну атмосферного тиску незначні і не враховуються. У гірських умовах при висоті місцевості над рівнем моря 2000 м і більше ці поправки необхідно враховувати при стрільбі, керуючись правилами, зазначеними в настановах по стрілецькій справі.

При підвищенні температури густина повітря зменшується, а внаслідок цього зменшується сила опору повітря, збільшується дальність польоту кулі (гранати). Навпаки, з пониженням температури щільність і сила опору повітря збільшуються, а дальність польоту кулі (гранати) зменшується.

При підвищенні температури порохового заряду збільшуються швидкість горіння пороху, початкова швидкість і дальність польоту кулі (гранати) .

При стрільбі в літніх умовах поправки на зміну температури повітря і порохового заряду незначні і практично не враховуються ; при стрільбі взимку (в

умовах низьких температур) ці поправки необхідно враховувати, керуючись правилами, зазначеними в настановах по стрілецької справі.

При попутному вітрі зменшується швидкість польоту кулі щодо повітря. Наприклад, якщо швидкість кулі відносно землі дорівнює 800 м / с , а швидкість попутного вітру 10 м / с , то швидкість кулі щодо повітря буде дорівнює 790 м / с ($800-10$).

Зі зменшенням швидкості польоту кулі щодо повітря сила опору повітря зменшується. Тому при попутному вітрі куля полетить далі, ніж при безвітрі.

При зустрічному вітрі швидкість кулі щодо повітря буде більше, ніж при безвітрі, отже, сила опору повітря збільшиться, а дальність польоту кулі зменшиться.

Поздовжній (попутний, зустрічний) вітер на політ кулі має незначний вплив, і в практиці стрільби зі стрілецької зброї поправки на такий вітер не вводяться. При стрільбі з гранатометів поправки на сильний поздовжній вітер слід враховувати.

Бічний вітер чинить тиск на бічну поверхню кулі і відхиляє її в бік від площини стрільби в залежності від його напрямків: вітер праворуч відхиляє кулю в ліву сторону, вітер зліва - праворуч.

Граната на активній ділянці польоту (при роботі реактивного двигуна) відхиляється в бік, звідки дує вітер: при вітрі праворуч - вправо, при вітрі ліворуч - вліво. Таке явище пояснюється тим, що бічний вітер повертає хвостову частину гранати в напрямку вітру, а головну частину проти вітру і під дією реактивної сили, спрямованої уздовж осі, граната відхиляється від площини стрільби в ту сторону, звідки дує вітер. На пасивній ділянці траєкторії граната відхиляється в бік, куди дує вітер.

Бічний вітер значно впливає, особливо на політ гранати, і його необхідно враховувати при стрільбі з гранатометів і стрілецької зброї.

Вітер, що дує під гострим кутом до площини стрільби, надає одночасно вплив і на зміну дальності польоту кулі і на бічне її відхилення.

Зміна вологості повітря має незначний вплив на щільність повітря і, отже, на дальність польоту кулі (гранати), тому воно не враховується при стрільбі.

2.2. Вибір прицілу та точки прицілювання.

(дивись програму правильності прицілювання)

Для вибору прицілу, точки прицілювання та ціліка необхідно визначити дальність до цілі та врахувати зовнішні умови, які можуть вплинути на дальність і напрямок польоту кулі. Приціл, цілик і точка прицілювання вибираються з таким розрахунком, щоб при стрільбі середня траєкторія проходила посередині цілі. При стрільбі на дальності до 400 м вогонь слід вести, як правило, з прицілом 4 або «П» і цілком 0, прицілюючись в нижній край цілі або в середину, якщо ціль висока. При стрільбі на дальності, що перевищують 400 м , приціл встановлюється відповідно дальності до цілі, округленої до цілих сотень метрів, і цілик 0. За точку прицілювання, як правило, приймається середина цілі. Якщо умови обстановки не дозволяють змінювати установку прицілу залежно від дальності до цілі, то в межах дальності прямого пострілу вогонь слід вести з прицілом, відповідним дальності прямого пострілу, прицілюючись в нижній край цілі.

КОМАНДИРСЬКИЙ ЯЩИК КЯ -83.

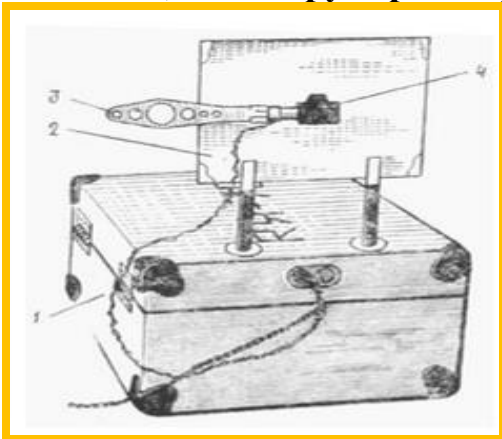
Командирський ящик КЯ -83 призначений для навчання стрільбі із стрілецької зброї, ручних протитанкових і станкових гранатометів, озброєння БМП і БТР.

У комплект командирського ящика входить:

- один ортоскоп до оптичних прицілів;
- дві лінійки стрілецькі з мушкою;
- набором сіток оптичних прицілів і магнітним утримувачем;
- лінійка гранатометна з набором сіток оптичних прицілів;
- чотири бокових скла;
- один фіксатор прицілювання;
- указка магнітна з екраном і імітатором стрільби;
- сшил мушки;
- ліхтар кишеньковий світлосигнальний з світлофільтрами;
- секундомір, викрутка, вкладиші, два чохла, серветка,
- ЗІП (дзеркало - 1 шт., стрижень - 1 шт., рулон паперовий - 2 шт., лампи - 2 шт.).

Навчання правильності прицілювання за допомогою (екрану; указки магнітної; імітатору стрільби)

1 - командирський ящик;

2 - екран;

3 - указка магнітна;

4 - імітатор стрільби.

Щоб підготувати прилад до роботи вдень, необхідно встановити його на кришці командирського ящика і розмістити в 10м від прицільного верстата з закріпленою на ньому зброєю. За командою командира відділення показуючий прикладає мішень указки до будь-якої частини екрану, а командир наводить зброю в ціль (в мішень на указці), закріплює верстат

і подає команду «Відзначай». Показуючий через отвір в мішені відзначає олівцем точку на екрані, яка приймається за контрольну і позначається буквою К. Потім указка зміщується, і навчасмий, не збиваючи положення зброї, командує показуючому, в яке положення поставити указку, щоб вона збіглася з контрольною точкою. За його командою «Відзначай» показуючий робить відмітку. Наведення проводиться три рази. Після цього командир оцінює

одноманітність (кучність) прицілювання : «відмінно» , якщо всі три позначки вмістилися в коло діаметром 3мм; «Добре» - 5мм ; «Задовільно» - 10мм .

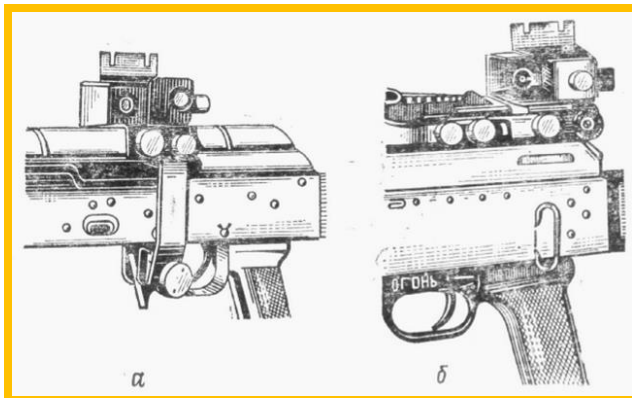
Для перевірки правильності і одноманітності прицілювання в нічних умовах використовується знімний імітатор спалахів пострілів, який складається з лампочки, закритою кожухом, батарейки від кишенькового ліхтаря, штепсельного роз'єму, вилки , вимикача і дроту. Кожух має отвір для проходу світла і пластинку для кріплення його на вказівкою. Батарейка закріплюється на кришці командирського ящика .

Застосування указки вночі аналогічно застосуванню її днем.

При цьому оцінка за одноманітність прицілювання виводиться «відмінно», якщо всі три позначки вміщуються в коло діаметром 6мм ; «Добре» - в коло діаметром 10мм ; «Задовільно» - в коло діаметром 20мм .

Позитивна оцінка виводиться в тому випадку, якщо середня точка , визначена за трьома позначок, віддалена від контрольної точки не більше ніж на 5 мм при навчанні днем і не більше ніж на 10мм - вночі.

Ортоскоп діоптрійний до відкритих прицілів за своїм призначенням дає можливість провести перевірку правильності прицілювання швидше і якісніше в порівнянні зі звичайним ортоскопом без діоптра. Прилад може застосовуватися як діафрагма і як звичайний ортоскоп.

Ортоскоп встановлений:

а - на автоматі АКМ

б - на кулеметі ПК

Застосовуючи прилад як діафрагму для показу рівної мушки, необхідно злегка послабити затискний гвинт планки діоптра, переміщенням її домогтися правильного положення мушки в прорізі прицільної планки (цілика) і закріпити планку діафрагми гвинтом. Встановивши рівну мушку, потрібно показати її тому, хто навчається, для того щоб він, спостерігаючи в отвір діоптра, запам'ятав правильне положення мушки в прорізі прицільної планки (цілика). Щоб показати правильне суміщення рівної мушки з обраною точкою прицілювання, командир (у положенні "лежачи" з упора або на закріпленій у верстаті зброї) за допомогою діоптра встановлює рівну мушку, потім наводить зброю в ціль і пропонує тому, хто навчається, спостерігаючи в отвір діоптра, запам'ятати, як повинна розміщуватися мушка щодо точки прицілювання.

Застосовуючи прилад як ортоскоп для перевірки правильності прицілювання, командир за допомогою діоптра бере рівну мушку і пропонує тому, хто навчається, зробити прицілювання. Після цього, розташувшись із

лівого боку від стрільця і спостерігаючи в діоптр, командир визначає, наскільки правильно суміщено рівну мушку з обраною точкою прицілювання.

Готуючи прилад до перевірки вміння тих, хто навчається, правильно виносити точку прицілювання з урахуванням поправок на вітер і на рух цілі, командир повинен встановити зброю в прицільному верстаті, намітити точку упередження, навести на неї зброю і закріпити верстат. Після цього необхідно встановити діоптр так, щоб у прорізі прицільної планки (цілика) було видно ціль, зняти зброю з верстата і передати тому, хто навчається. Величина упередження (виносу точки прицілювання) вважається правильною, якщо під час спуску курка (затворної рами) із бойового взводу ціль з'явиться в діоптрі.

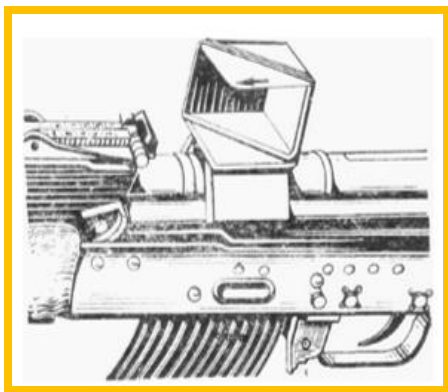
Для перевірки правильності прицілювання без використання діоптра можна користуватися приладом як звичайним ортоскопом.

Ортоскоп до оптичних і нічних прицілів використовується для перевірки правильності прицілювання під час навчання стрільби зі зброї з оптичним і електронно-оптичним прицілами.

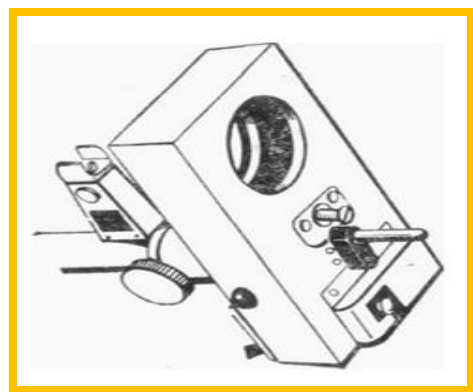
Готуючи прилад до роботи, необхідно зняти з окулярної частини нічного прицілу гумовий наочник і прикріпити його до окуляра приладу, а обойму ортоскопа надіти на окулярну частину прицілу та закріпити гвинтом. Потім потрібно ввімкнути нічний приціл і, спостерігаючи в окуляр приладу, переміщенням рухомої планки встановити різкість зображення по очах. Якщо при цьому зображення сітки усунулося, регулюванням варто домогтися розташування її в центрі поля зору.

Дія перевірки прицілювання під час навчання стрільби зі снайперської гвинтівки необхідно переставити наочник у положення для снайперської гвинтівки (перпендикулярно корпусу приладу). Щоб перевірити прицілювання за допомогою нічних і оптичних прицілів гранатометів, при установці приладу застосовуються спеціальні вкладиші з відповідними позначеннями.

Порядок підготовки приладу до заняття аналогічний попередньому. Правильність прицілювання командир контролює через окуляр для того, хто перевіряє.

Бокове скло на автоматі

Фіксатор прицілювання у робочому положенні

2.3. Правила стрільби.

Для успішного виконання завдань в бою необхідно:
 безперервно спостерігати за полем бою;
 швидко та вірно готувати дані для стрільби;
 вміло вести вогонь по різноманітних цілях в різних умовах бойової обстановки як вдень, так і вночі;
 для ураження групових і найбільш важливих одиночних цілей застосовувати зосереджений вогонь;
 спостерігати за результатами вогню та вміло його коригувати;
 стежити за витратою боєприпасів в бою і вживати заходів до своєчасного їх поповнення.

2.4. Рішення вогневих завдань.

В якості одиниці вимірювання кутових величин прийнятий градус, хвилина, секунда. Ця система вимірювання кутів забезпечує достатню точність при вирішенні багатьох практичних завдань, але незручна для застосування у військовій справі: вона вимагає громіздких математичних обчислень або наявності таблиць, а у військовій справі велику роль відіграє фактор часу.

На полі бою необхідна така система, за допомогою якої можливо просто та швидко розраховувати кутові величини і відстані. Тому у військовій практиці в якості одиниці вимірювання кутів використовують величину, звану поділом кутоміра або "тисячна".

Розглянемо залежність між градусом і тисячною:

- 360 град. дорівнюють 6000 діленням кутоміра (тисячної);
- 180 град. дорівнюють 3000 діленням кутоміра (тисячної);
- 90 град. дорівнюють 1500 діленням кутоміра (тисячної);
- 1 град. дорівнює 16,6 (приблизно 17) тисячним .

УВАГА! Для запам'ятовування рекомендується фраза "**Дуй В ТИСЯЧУ**", де ця формула має вигляд:

$$ДУ = В * 1000$$

де - Д - дальність до цілі

В - ширина або висота об'єкта в метрах

У - кутова величина в тисячних.

Приведена вище формула застосовуються без обмеження при кутах, що не перевищують 5-00 (300). При кутах, більших 5-00 помилка при розрахунку за цими формулами буде перевищувати 5%.

Для більш точних розрахунків треба враховувати і поправку в 5 %, яка виникає через те, що ми брали величину 1000 замість 955 .

Формула "тисячній" знаходять широке застосування в стрілецько-артилерійській практиці . За ними можна вирішувати завдання трьох типів. Для вирішення таких завдань дуже важливо знати типові розміри цілей, Т.е. величину В :

- середня висота: - солдата, що біжить(і мішені N 8,8a) - 1,5 метра ;
- людини що стоїть- 1,7 - 1,8 м ;

- середня висота: - танка - 2,7 м;
- вантажного автомобіля - 2 м;
- легкового - 1,5 м;
- товарного ж / д вагона - 4 м;
- висота телеграфного стовпа - 6 м, а відстань між ними - 50 м
- висота одноповерхового будинку приблизно - 6 - 8 м;
- відстань між опорами ЛЕП - 100 м.

Приклади задач.

1-й тип

Визначення відстані Д по відомому лінійного розміру предціль В і куті , під яким цей предмет можна побачити - У.

Приклад : визначити відстань до цілі, якщо середній танк супротивника ми бачимо під кутом 0-03 .

Відомо, що В = 2,7 м та У = 3

$$Д = \frac{В \cdot 1000}{У} = \frac{2,7 * 1000}{3} = \frac{2700}{3} = 900 \text{ м}$$

Відповідь: 900 м.

2-й тип

Визначення лінійного розміру В цілі за кутовою величиною У, під якою бачимо цей предмет, і відомою відстанню до цілі.

Приклад: Ділянку окопу ми бачимо під кутом D-15. Відстань до окопу 1200 м. Визначити розмір окопу по фронту.

$$В = \frac{ДУ}{1000} = \frac{1200 * 15}{1000} = 18 \text{ м}$$

Відповідь: 18 м.

3-й тип

Визначення кута У при відомих відстанях Д і лінійному розмірі цілі В.

Приклад: БТР противника знаходиться від розрахунку стрільця-гранатометника на відстані 1000 м. Після пострілу з РПГ -7 командир взводу побачив, що граната розірвалася лівіше цілі на 15 метрів. На скільки поділок кутоміра слід повернути вправо гранатомет (ввести поправку) при наступному пострілі?

Рішення: Д = 1000 м і В = 15 м

$$У = \frac{В * 1000}{Д} = \frac{15 * 1000}{1000} = 15$$

Відповідь: 0-15 (п'ятнадцять поділів кутоміра)

Таким чином, формула "тисячної" дозволяє як у період організації бою, так і в ході бойових дій досить точно і швидко, без застосування складних математичних обчислень, вирішувати наступні завдання:

- визначити відстань до цілей (орієнтирів);
- визначати кутові величини;
- визначати розміри цілей.

Визначення дальностей за допомогою прицільних пристосувань автомата.

Для визначення криючий величини мушки (прорізу прицілу) можна скористатися формулою.

$$K = \frac{D \times P}{S}$$

де: К – криюча величина мушки (прорізу прицілу)мм;

Д – дальність до цілі ,мм;

Р – розмір мушки автомата (2 мм);

С – відстань від ока до вершини мушки (прорізу прицілу) мм.

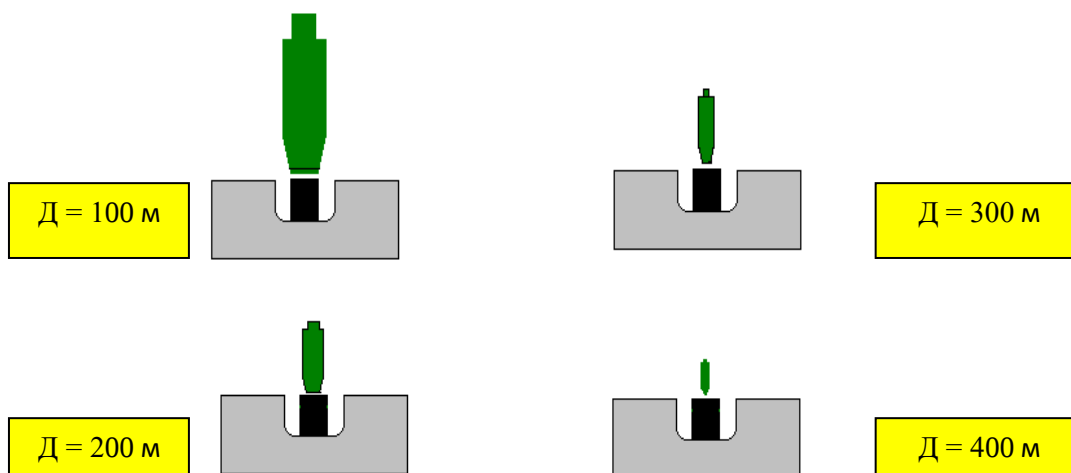
Крюча величина мушки автомата на дальності 100 метрів буде дорівнювати 303 мм, або 30 см.

$$(K = \frac{100000 \times 2}{660})$$

На інші дальності криюча величина мушки (прорізу) буде більша одержаної в стільки раз, в скільки разів дальність до цілі більше 100 м. Наприклад, на 400 м криюча величина мушки складатиме 1,2 м або, наприклад, 2,5 грудної фігури. Так само розраховуються криючі величини мушки іншої зброї (Таблиця 1)

Таблиця 1

Найменування криючий величини АК-74	Відстань м.									
	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000
	Крюча величина в м.									
Товщина мушки	0,3	0,6	0,9	1,2	1,5	1,8	2,1	2,4	2,7	3,0
Ширина прорізу	0,6	1,2	1,8	2,4	3,0	3,6	4,2	4,8	5,4	6,0

Полюві правила визначення поправок на бічний вітер.

Правило діє при дальностях до цілі 300-600 м при бічному помірному вітрі.

Для стрілецької зброї під патрон 5,45 мм "вітер кулю так відносить, як від прицілу два відкинути та поділити на два".

$$\text{ППВ} = \frac{\text{Пр} - 2}{2}$$

Поправку при сильному вітрі необхідно *збільшити в два рази*, а при слабкому вітрі - *зменшити в два рази*.

При вітрі, що віє під гострим кутом до площини стрільби, поправку треба *брати вдвічі менше*, ніж при вітрі, що віє під кутом 90°.

Поправка дається у фігурах людини (мішень № 8)

$$\text{Поправка} = \frac{\text{Пр} - 2}{2} \quad \text{Приціл без двох поділень на два}$$

Приклад: дальність до цілі 600м, вітер бічний помірний

$$\text{Поправка} = \frac{\text{Пр} - 2}{2} = \frac{6 - 2}{2} = 2 \text{ фігури.}$$

Приклад: дальність до цілі 500м, вітер зустрічний сильний, що дує під кутом 50 градус.

$$\text{Поправка} = \frac{\text{Пр} - 2}{2} = \frac{5 - 2}{2} = 2,5$$

Винос точки прицілювання необхідно здійснювати тільки від середини цілі як показано на рисунку 2.

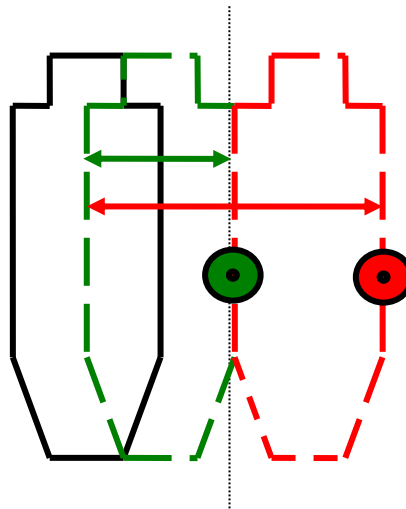

Рисунок 2. Винос точки прицілювання на 1, 2 фігури

Винос точки прицілювання (●) на 1 фігуру

Винос точки прицілювання (●) на 2 фігури

Полюві правила визначення поправок на рух цілі.

Випередження на рух цілі береться у фігурах цілі.

Для стрілецької зброї по фігурам що біжать (швидкість 3 м/с) при фланговому русі цілі на всі дальності під патрон 5,45 мм: **“Випередження дорівнює прицілу – 0,5”**, тобто $V_{пр} = P - 0,5$, де $V_{пр}$ - випередження у фігурах цілі людини, P - приціл, що відповідає дальності до цілі.

- Слабкий вітер - 2-3 м/с.
- Помірний вітер - 4-6 м/с.
- Сильний вітер - 8-12 м/с

Полюві правила визначення поправок на температуру повітря.

Поправка в залежності від температури повітря вноситься тільки взимку на відстань більше 400 м.

При $T = \text{від } -25^{\circ}\text{C до } 0^{\circ}\text{C}$ ТП вибирається на верхньому краї цілі.

При T від -25°C і нижче P збільшується на одне ділення.

2.5. Коригування стрільби.

При веденні вогню стріляючі повинні уважно спостерігати за результатами свого вогню і коригувати його. Стрільба навіть зі стійких положень і при підготовці вихідних даних неминуче супроводжується помилками.

Спостереження за результатами стрільби здійснюється за рикошетами куль на місцевості в районі цілі, за положенням трас щодо цілі, а також з поведінки самої цілі: перехід до переповзання, або відхід противника в укриття.

Для ведення поправок при стрільби необхідно враховувати не результати спостереження окремих куль, а центр угруповання рикошетів або трас. Для коректування вогню по трасах використовувати один патрон з трасуючою кулею на чотири патрони зі звичайною кулею, першим повинен бути патрон з трасуючою кулею. Слід мати на увазі, що в ясну погоду вдень при стрільбі зі зброї калібру 5,45-мм сліди трасерів майже відсутні, тому використовувати їх не рекомендується. Стрільба тільки патронами з трасуючою кулею веде до підвищеного зносу каналу ствола.

Коригування вогню **при бічному вітру** зазвичай проводиться виносом точки прицілювання на величину трас (рикошетів), вимірюючи його фігурах людини або в "тисячних".

Коригування вогню **по дальності (висоті)** здійснюється виміром точки прицілювання по висоті або зміною установки прицілу:

при недоліті точка прицілювання вибирають вище;

при перельотах точку прицілювання вибирають нижче.

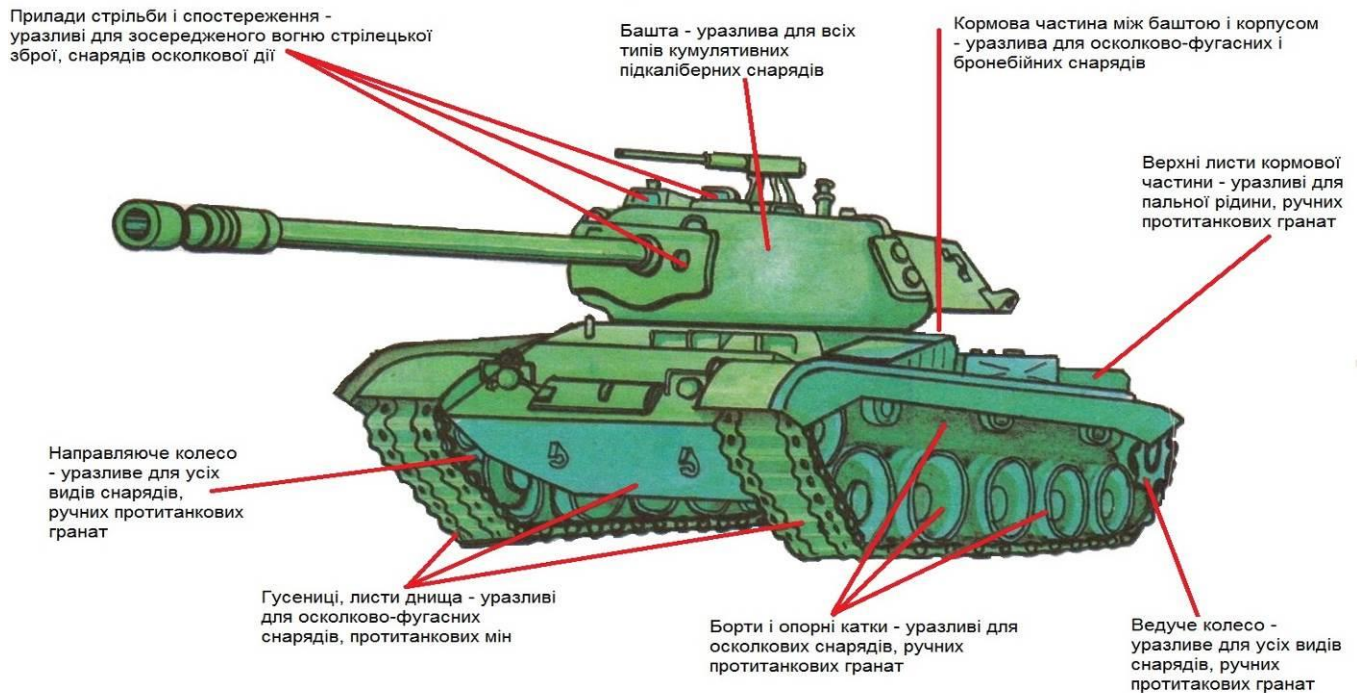
При стрільбі по низьким цілям, особливо на великі дальності, коригування вогню краще робити зміною прицілу на одну поділку, збільшуючи його при недоліті і зменшуючи при перельотах.

Для коригування вогню **по трасах** необхідно, щоб стрільби велися патронами зі звичайними та трасуючими кулями в співвідношенні на три патрона звичайними кулями один патрон із трасуючою кулею. При коригуванні вогню на дальностях понад 500 необхідно мати на увазі, що трасуюча куля більш схильна до відхиленні під впливом бічного вітру.

ЗАНЯТТЯ 2. Уразливі місця живої сили та військової техніки.

Танки та інші броньовані об'єкти противника - це найважливіші й найнебезпечніші для солдата цілі на полі бою. По таких цілях як сучасний танк із завданням його надійно уразити варто вести вогонь із декількох протитанкових засобів. Варто враховувати те, що потрапити в танк мало, треба його вивести з ладу, ведучи вогонь по найбільш уразливих місцях.

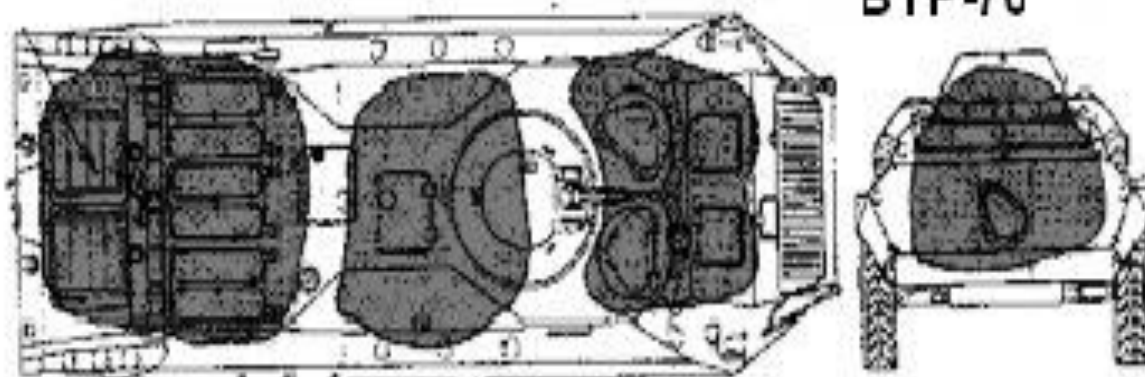
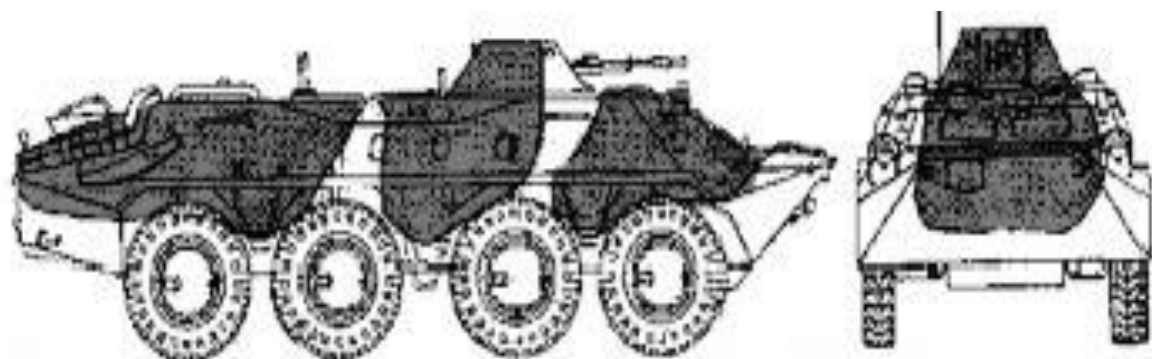
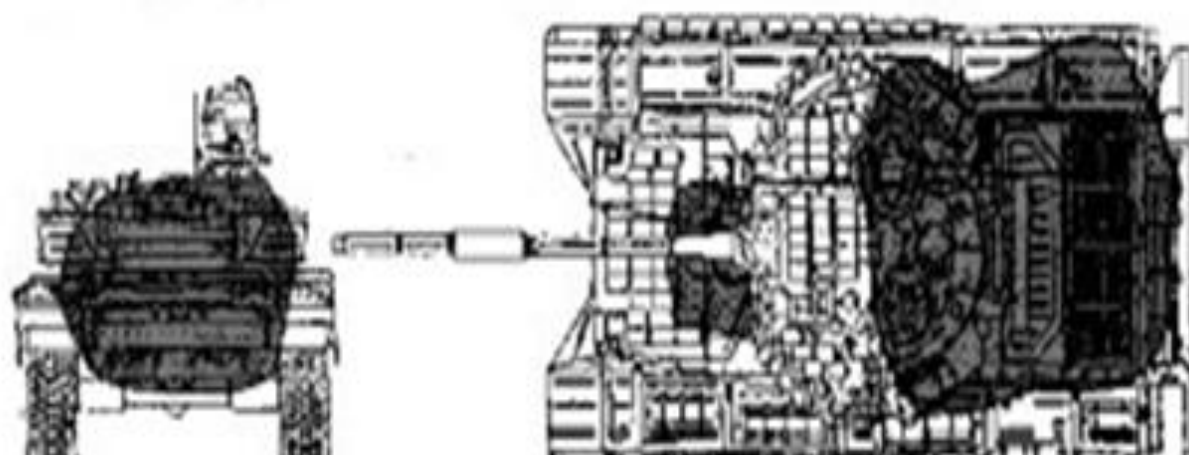
Якщо у автоматника (кулеметника, снайпера) протитанкові засоби витрачені або відсутні, варто вести вогонь зі стрілецької зброї по оглядових приладах і прицілах, що унеможлиблює керування машиною і вести прицільну стрільбу.

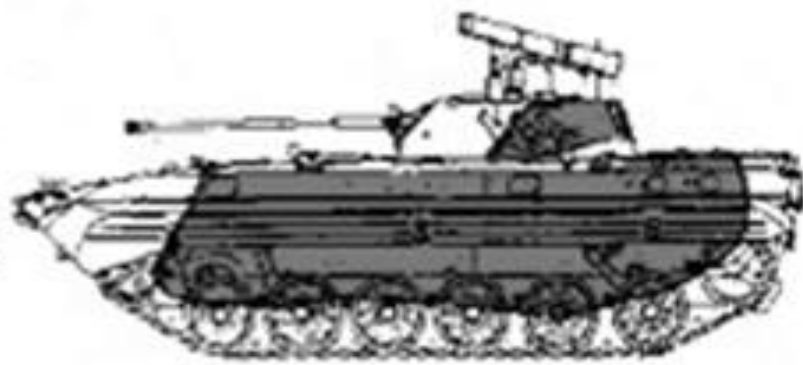

При недостатній кількості протитанкових засобів для поразки танків, БМП і БТР можуть застосовуватися пляшки із запальною сумішшю. Запальна суміш: 1 частина бензину, 1-2 частини масла.

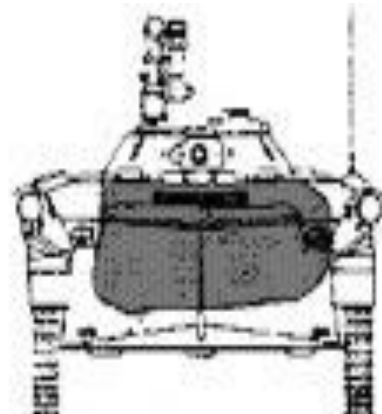
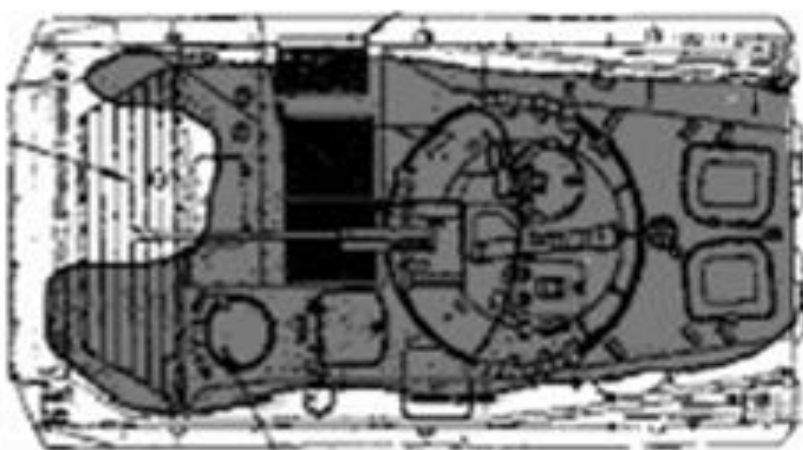
Вразливі місця бронетанкової техніки виділені сірим кольором

Обстрілювати броньовані об'єкти необхідно зверху, з флангу та тилу.

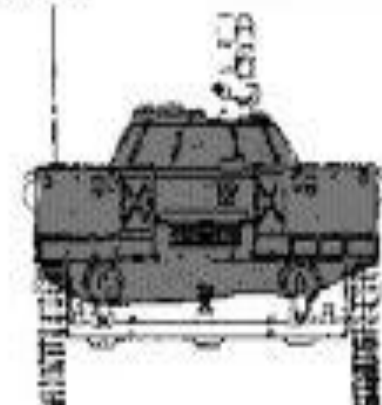
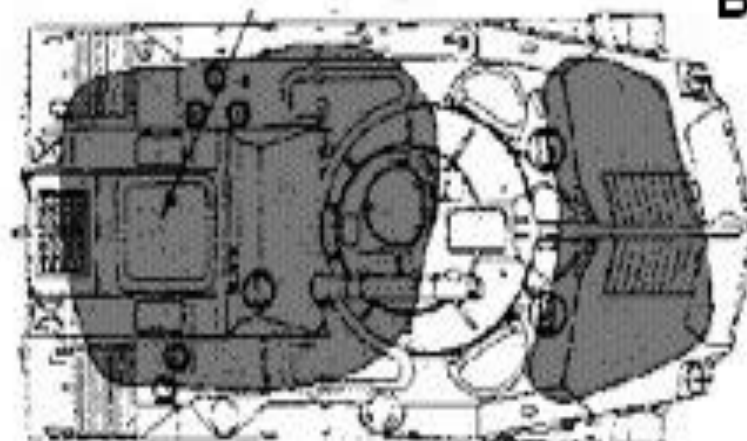

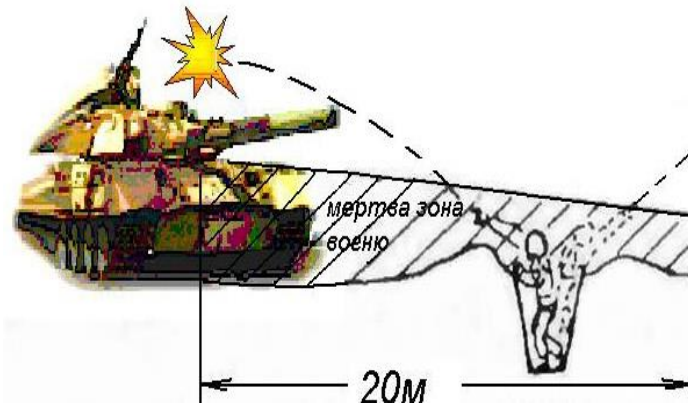
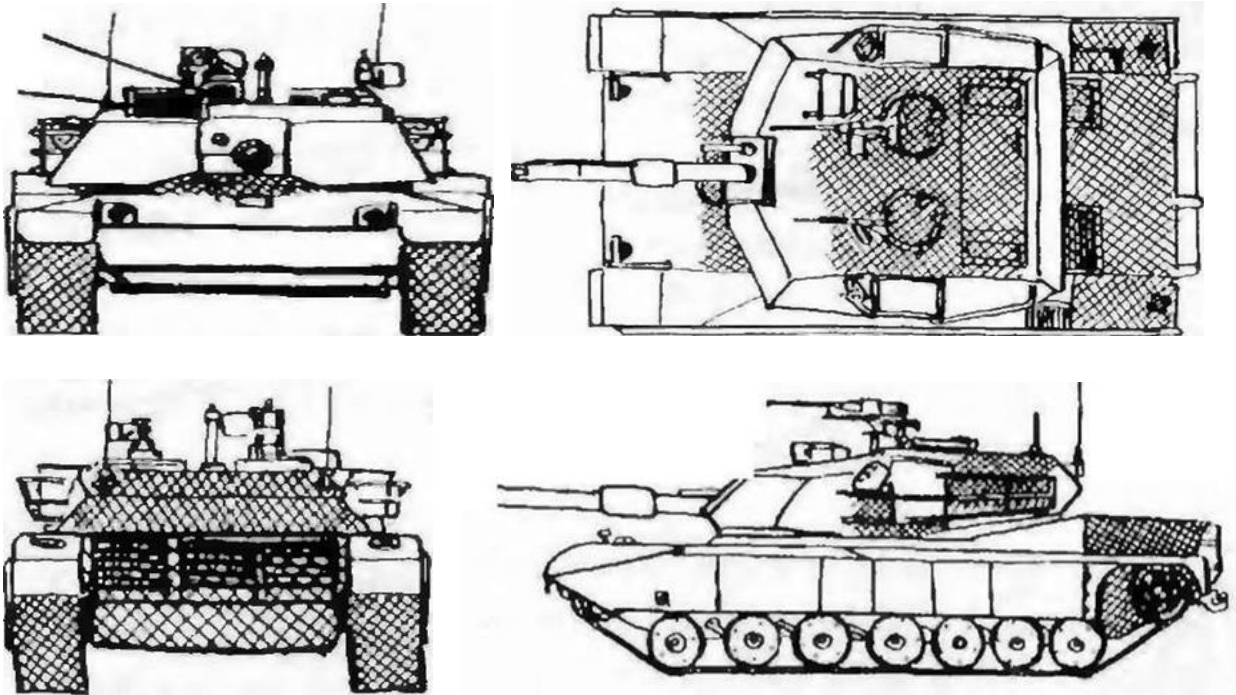

БМП-2

БМД-1

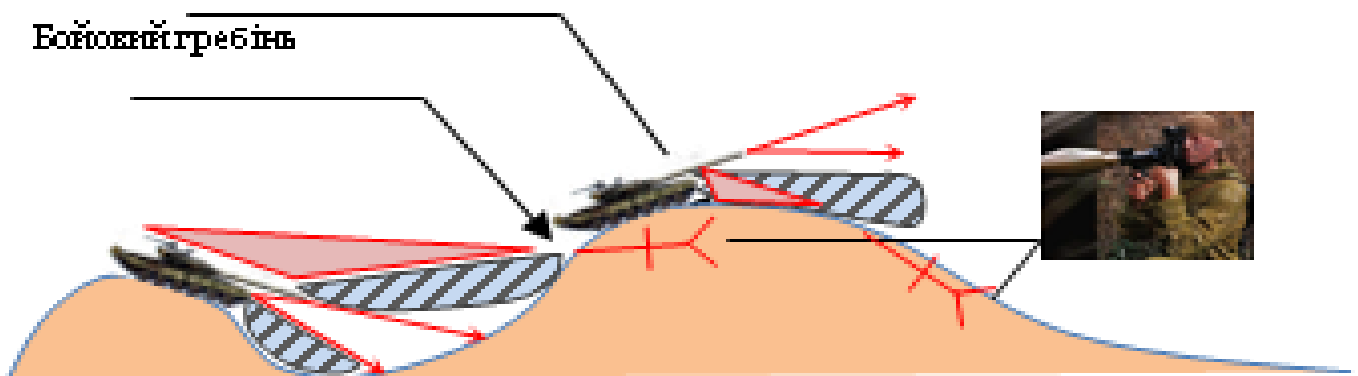

Увага! Не бійся наблизитися до танку – у танка є мертві зони, в яких зручно наносити вогневе ураження в його уразливі зони, чим ближче до об'єкту – тим краще.

Топографічний гребінь

Бойовий гребінь

Після вибуху гранати варто приготуватися для поразки екіпажа, що залишає уражений танк.

ТЕМА 3: Дії при зброї.

ЗАНЯТТЯ 1. Прийоми та способи ведення вогню. Спорядження боєприпасів. Зайняття вогневої позиції (місця для стрільби) приготування до стрільби зі стрілецької зброї під час дій у пішому порядку з місця та під час пересування з різних положень (лежачи, з коліна, стоячи) із окопу, із за укриття. Спостереження за полем бою. Розвідка цілей і визначення вихідних установок для стрільби, цілевказання різними способами. Вибір цілі, виду зброї, способу стрільби та боєприпасів. Зміна вогневої позиції (місця стрільби). Контроль за витратою боєприпасів. Перезарядження зброї.

3.1. Прийоми та способи ведення вогню.

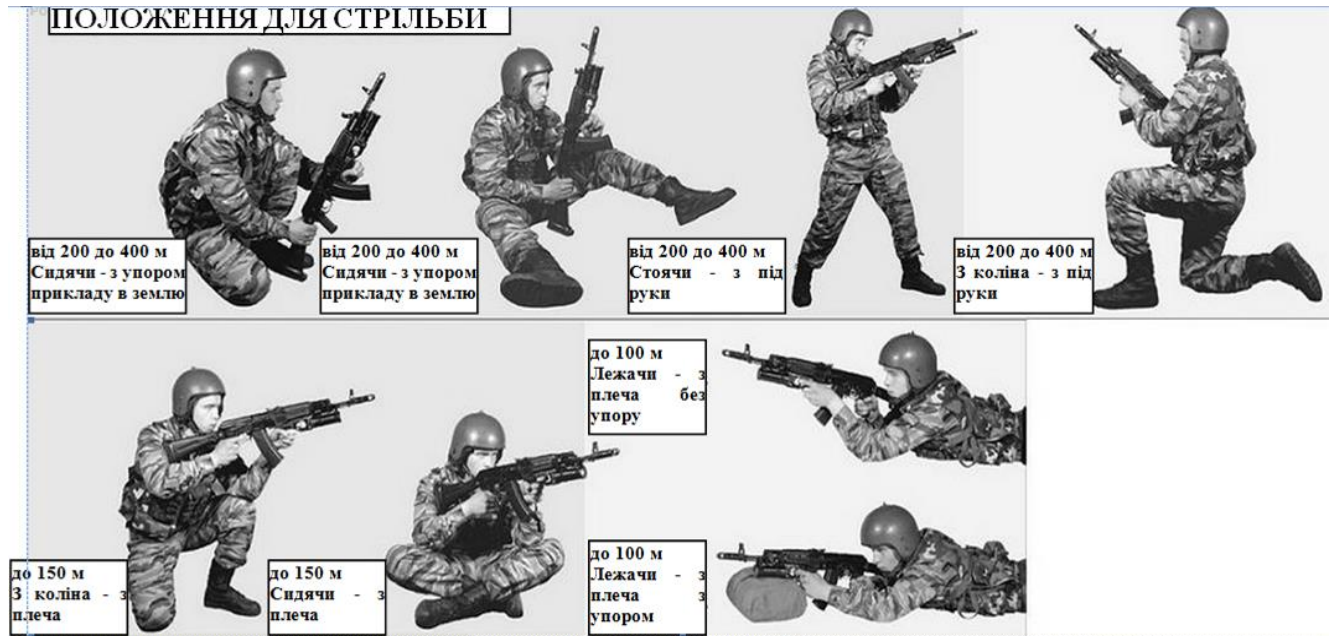
Способи ведення вогню:

- 1. Прицільний вогонь** – за умови правильної підготовки забезпечує ураження цілі з першої черги. Застосовується, як правило при веденні вогню з підготовленої позиції;
- 2. Невірний вогонь** - сутність цього способу стрільби полягає в тому, що зброя наводиться в ціль по стволу; вогонь ведеться чергами або безперервний. Поразка цілі при цьому досягається за рахунок великої витрати боєприпасів. Підготовки вихідних даних такий вогонь не вимагає і може відкриватися миттєво. Застосовується при веденні бою в траншеях, раптових нападах противника зблизка та інші.

Положення для стрільби при наявності у стрілка ГП-25

ГП-25 - однозарядний 40-мм підствольний гранатомет, призначений для знищення відкритої живої сили, а також живої сили, яка знаходиться у відкритих окопах, траншеях і на зворотних схилах місцевості. Гранатомет застосовується в комплексі з 7,62-мм і 5,45-мм автоматами Калашникова (АКМ, АК-74).

Способи носіння автомату:

Спосіб № 1. На плечі - старий мисливський прийом. Щоб автомат не сповзав, потрібно правильно підігнати ремінь. Цей спосіб дозволяє швидко підготуватись до ведення вогню. Недоліком є те, що при близькому контакті з противником він може легко зірвати зброю з плеча.

Спосіб № 2. На грудях - ремінь перекинутий через шию, автомат висить стволом вниз. Він дозволяє:
швидко виготовити до ведення вогню;
перекладати зброю з одного плеча на інше;
використовувати зброю в рукопашній сутичці.
Недолік полягає в тому, що при тривалому носінні автомата втомлюється шия.

Спосіб № 3. На грудях - ремінь перекинутий через спину, автомат знаходиться на грудях стволом вниз. Плюси способу:
основне навантаження припадає на спину, а не на шию;
швидка підготовка до стрільби;
можливість швидкого переходу до способу № 2.
Недоліки:
не можливо перекласти зброю з одного плеча на інше;
складність застосування автомату у рукопашній сутичці.

Спосіб № 4. На блок пості виникає необхідність мати вільними руки, з іншого боку, зброя повинна знаходитися в положенні, що забезпечує можливість його швидкого застосування. У той же час автомат треба подальше прибрати від особи, що перевіряється, щоб позбавити його можливості блокувати зброю. Для зручного розташування автомата слід відчепити ремінь від ствольної антабки і зачепити за антабку приклада, утворивши петлю. Петля підганяється за розміром і надівається через плече і спину. Автомат з відкинутим прикладом розташовується під правим плечем і легко скидається однією рукою. Проводячи перевірку, необхідно ставати лівим боком до перевіряється, з правого боку від нього. Потрібно злегка виставити ліву ногу вперед, розвернутися корпусом лівою стороною вперед так, щоб автомат був максимально віддалений від особи, що перевіряється.

Позитивні моменти :

автомат максимально віддалений від оглядаємо, що ускладнює можливість заволодіння зброєю;
у разі небезпеки легко розірвати дистанцію і застосувати зброю;
в такому положенні добре контролювати діставання документів;
автомат можна вільно перемістити з одного плеча на інше.

5. Під час довготривалого висування на значні відстані при відсутності зіткнення з противником автомат зручніше розташувати на грудях - ремінь перекинути через шию, автомат висить стволом в сторону, руки знаходяться зверху автомату.

6. Під час штурмових дій - автомат прижимається прикладом в праву частину грудини та ствол направлений вниз та вперед. Такий спосіб дозволяє швидко підняти зброю в напрямку противника та вести прицільний вогонь.

7. Під час проведення атаки - автомат прижимається прикладом в праву частину грудини ближче до середини, ствол направлений вперед на противника і ведеться вогонь на ходу.

8. Під час штурмових дій в місці (штурму будівлі, у вузькому провулку (вулиці)): автомат доцільно тримати стволом направленим вперед в гору під кутом 60°. Такий спосіб *ортом вправо*, і швидше стріляти в умовах, коли треба рухатися або розвертатися вліво і *набагато важче і менш результативніше* - з розворотом вправо.

3.2. Спорядження боєприпасів.

ЗВИЧАЙНИЙ СПОСІБ

ЗА ДОПОМОГОЮ ПЛАНКИ

3.3 Зайняття вогневої позиції (місця для стрільби) приготування до стрільби зі стрілецької зброї під час дій у пішому порядку з місця та під час пересування з різних положень (лежачи, з коліна, стоячи) із окопу, із за укриття.

Для зайняття вогневої позиції необхідно вибирати таке місце, яке забезпечує найкращий огляд і обстріл, скриває автоматника від спостереження і вогню противника і дозволяє зручно виконувати прийоми стрільби.

Залежно від обстановки місце для стрільби вибирається в траншеї, окопі, воронці від снаряду, канаві, за каменем, пеньком і т. п. У населеному пункті місце для стрільби може бути вибрано у вікні будівлі, на горищі, в фундаменті будівлі і т. п.

Не слід вибирати місце для стрільби поблизу тих, що виділяються окремих місцевих предметів, а також на гребенях висот.

При завчасної підготовки місця для стрільби необхідно перевірити можливість ведення вогню в заданому секторі або напрямку, для чого автомат послідовно наводиться в різні місцеві предмети.

При русі бігом, прискореним кроком і при перебіганнях автомат утримується однією або двома руками, як зручніше.

При переповзанні автомат утримується правою рукою за ремінь біля верхньої антабки або за зичиплений за цівку.

Для успішного виконання вогневих завдань автоматник повинен досконало володіти прийомами стрільби з автомата.

Кожен автоматник, керуючись загальними правилами виконання прийомів стрільби і враховуючи свої індивідуальні особливості, повинен виробити і застосовувати найбільш вигідне і стійке положення для стрільби, домагаючись одноманітного положення голови, корпусу, рук і ніг.

Приклади положень стрільців для ведення вогню

Положення лежачи на боку

Положення лежачи на
сильному плечі

Положення лежачи на спині
ствол автомату вздовж тіла

Положення на колінах

3.4. Спостереження за полем бою.

Спостереження ведеться в цілях своєчасного виявлення розташування противника. Крім того, в бою необхідно спостерігати за сигналами та знаками командира, і результатами свого вогню.

Якщо немає особливих вказівок командира, солдати ведуть спостереження у вказаному їм секторі обстрілу.

Спостереження ведеться неозброєним оком. Особливу увагу при спостереженні потрібно звертати на постійні підступи. Місцевість оглядати справа наліво, від ближчих предметів до дальніх. Огляд здійснювати уважно, так як виявленню противника сприяють незначні ознаки; такими ознаками можуть бути: блиск, шум, качання гілок, дерев і кущів, з'явлення нових місцевих предметів, зміщення в положенні та формі місцевих предметів і т.ін.

При наявності біноклю використовують його тільки для більш старанного виявлення окремих предметів або ділянок місцевості; при цьому приймати міри до того, щоб блиском скла бінокля не виявити місця свого розташування.

Вночі місце розташування і дій противника можуть бути встановлені по звуках і джерелу світла. Якщо в потрібному напрямленні місцевість освітлена освітленим патроном або другим джерелом освітлення, швидко оглянути освітлену ділянку.

Про замічені на полі бою цілі необхідно своєчасно доповісти командирі і правильно вказати їх розташування. Ціль вказується усною доповіддю або трасуючими кулями.

Доповідь повинна бути короткою, ясною та точною, наприклад: **“Прямо - широкий кущ, зліва – кулемет”**, **“Орієнтир другий, направо два пальці, під кущем спостерігач”**.

3.5. Розвідка цілей і визначення вихідних установок для стрільби, цілевказання різними способами.

Цілевказання від орієнтиру - найбільш поширений спосіб. Спочатку називають найближчий до цілі орієнтир, потім величину кута між напрямком на орієнтир і напрямком на ціль в тисячних і видалення цілі від орієнтиру в метрах. Наприклад: «Орієнтир другий, вправо сорок, далі двісті, у окремого куща - кулемет». Наприклад: «Орієнтир п'ятий, вліво тридцять, нижче десять - бойова машина в окопі». Малопомітні цілі вказують послідовно - спочатку називають добре помітний предмет, а потім від цього предмета ціль: «Орієнтир третій, вліво двадцять - зламане дерево, далі двісті - окремих куш, правіше - спостерігач».

По азимуту і дальності до цілі. Азимут напрямку на ціль визначають за допомогою компаса в градусах, а дальність до неї - за допомогою приладу спостереження або глазомерно в метрах. Отримавши ці дані, передають їх. Наприклад: «Азимут тридцять п'ять, дальність шістсот - танк в окопі». Цей спосіб найчастіше використовують на місцевості, де мало орієнтирів.

Від напрямку руху. Вказують відстань в метрах спочатку по напрямку руху, а потім від напрямку руху, до цілі: «Прямо вісімсот, вправо триста - бойова машина ПТУР».

За азимутальним вказівником (баштовому кутоміру). Кток прицілу суміщають з ціллю та, прочитавши установку азимутального показника, доповідають напрямком на ціль, її найменування і дальність. Наприклад: «Тридцять п'ять нуль-нуль, протитанкова гармата на узліссі гаю, сімсот».

Наведенням зброї на ціль. Спосіб застосовують, коли той що дає і приймає цілевказівку знаходяться поруч, наприклад в танку. У цьому випадку знаряддя направляють на ціль і вказують найменування цілі і дальність до неї в метрах, наприклад: «Бронетранспортер, п'ятсот».

Трасуючими кулями (снарядами) і сигнальними ракетами. При вказівці цілей цим способом заздалегідь встановлюють порядок і довжину черг (колір ракет), а для прийомі цілевказівки призначають спостерігачів, які доповідають про появу сигналів.

3.6. Вибір цілі, виду зброї, способу стрільби та боєприпасів.

Для автоматів (кулеметів) найбільше характерними являються живі цілі - розрахунки кулеметів, групи стрільців або окремі фігури, які ведуть вогонь з різних положень, а також жива сила на автомобілях, мотоциклах і т.ін. Крім того, з автоматів (кулеметів) вогонь ведеться і по повітряним цілям. Цілі на полі бою можуть бути нерухомими, які виникли на короткий час і рухомими.

Автоматник (кулеметник) в бою веде вогонь, як правило, в складі відділення або взводу, знищуючи цілі, указані йому командиром. Тому він повинен уважно слухати і точно виконувати всі команди командира.

Якщо автоматнику (кулеметнику) у бою ціль для влучення не указана, то він вибирає її сам. В першу чергу необхідно злучити найбільш небезпечні і важливі цілі, наприклад, розрахунок кулеметів і гармат, командирів і наглядачів дорогах. Із двох рівних по важливості цілей вибирають для обстрілу ближчу і найбільш уразливу. При появі під час стрільби нової, більш важливої цілі негайно перенести вогонь на неї.

3.7. Зміна вогневої позиції (місця стрільби).

Вибір вогневої позиції вимагає знання характеристик зброї та вміння використовувати властивості місцевості. Ці вимоги різні залежно від завдання. Так, наприклад, у наступі позиція повинна забезпечувати зручність переходу в атаку; при веденні оборони більш важливою вимогою є забезпечення скритого розташування. Під час висунення, до вогневого контакту з противником, командир групи повинен вибирати можливі позиції, на яких його підрозділ могло б сховатися в разі відкриття противником вогню.

Знайти ідеальну позицію не завжди представляється можливим. Необхідно пам'ятати наступне:

вогонь також є укриттям, але повинен використовуватися в цій якості у виняткових випадках.

трава, кущі і невеликі дерева є укриттями тільки від спостереження, але не від вогню.

при відсутності укриття необхідно лягти на землю, щоб представляти меншу ціль для супротивника.

Ідеальна вогнева позиція повинна відповідати наступним вимогам:

повинна забезпечувати укриття від настільного вогню противника

повинна забезпечувати укриття від спостереження супротивника.

повинна забезпечувати зручне використання зброї, включаючи ручні гранати.

повинна забезпечувати широкий сектор вогню і спостереження.

повинна забезпечувати перевагу над супротивником у веденні вогню і спостереженні.

не повинна бути очевидною. Уникайте ідеальних укриттів.

повинна мати зручний маршрут підходу.

повинна мати зручний маршрут для висунення до наступної позиції.

Варіант зміни вогневої позиції стрільцем при стрільбі

3.8. Контроль за витратою боєприпасів.

При веденні вогню важливим моментом є облік боєприпасів, інакше в самий несподіваний момент можливо опинитися без набоїв проти озброєного противника. Іноді військовослужбовці роблять проріз вздовж магазину, щоб контролювати витрату боєприпасів. Недоліком даного варіанту є швидке

забруднення магазину, що може призвести до затримок або повної відмови зброї при веденні вогню.

До використання пропонується наступний метод:

в кінці магазину зарядити 3-5 патронів з трасуючою кулею так , щоб після них залишилося ще 3-5 патронів зі звичайною кулею . Коли ви будете вести вогонь і побачите, що пішли « трассери » , це стане для вас сигналом: необхідно перезаряджатимуться, але в запасі у вас ще є 3-5 патронів для останньої черги.

При русі на техніці, патрулюванні і тому подібних ситуаціях бажано, щоб перший магазин був заряджений патронами з трасуючими кулями. У разі необхідності відкрити вогонь, наприклад , при раптовому зіткненні з противником, це дає:

вся група миттєво визначає, куди необхідно вести вогонь ;

можливість швидкого коригування вогню ;

додаткове психологічний вплив на противника (він бачить, що « трассери» йдуть в його напрямку). Крім того, при діях в умовах обмеженої бачимості у противника може створитися враження, що він зіткнувся з більш значною групою, оскільки традиційно « трассери » заряджаються через 3-5 звичайних патронів.

3.9. Перезарядження зброї.

ПЕРЕЗАРЯДЖАННЯ ЗБРОЇ НА МІСЦІ

Спосіб №1. Коли є невелика пауза в бою.

УВАГА! Момент коли немає пристебнутого магазину повинен бути якомога коротший.

Порядок дій:

Лівою рукою дістаємо повний магазин з підсумка (сумки для магазинів)

Підносимо руку з повним магазином до пристебнутого магазину

Великим пальцем лівої руки від'єднуємо пустий магазин від автомату

Приєднуємо повний магазин

Пустий магазин ховаємо в сумку для магазинів (підсумок)

Спосіб №2. Перезарядження під час бою.

Порядок дій:

Великим пальцем лівої руки від'єднуємо магазин

Різким рухом руки вперед відкидаємо магазин

Лівою рукою дістаємо повний магазин з підсумка (сумки для магазинів)

Приєднуємо повний магазин

Перезаряджаємо зброю лівою рукою

ПЕРЕЗАРЯДЖАННЯ ЗБРОЇ В РУСІ

Спосіб №1 Перезаряджання під час пересування в повний зріст

УВАГА! Під час руху (бігу) для перезаряджання ствол автомату підіймається до 60 град при цьому приклад щільно притримується лігтем до тулуба.

Порядок дій:

Великим пальцем лівої руки від'єднуємо магазин від автомату

Пустий магазин ховаємо в підсумок (сумку для магазинів)

Дістаємо повний магазин з сумки для магазинів та під'єднуємо до автомату

Перезаряджаємо автомат лівою рукою

Спосіб №2 Перезарядження під час пересування напів присядки.

Порядок дій:

Великим пальцем лівої руки від'єднуємо магазин від автомату

Дістаємо повний магазин з підсумку (сумки для магазинів)

Під'єднуємо магазин до автомату

Перезаряджаємо автомат лівою рукою

УВАГА! Ведучи вогонь з автомата, кулемета не чекайте повного спустошення магазину. Якщо магазин частково спустошений і в бою виникла пауза, змініть магазин, а частково витрачений залиште в резерві. Щоб не витрачати час на пересмикування затвора при перезаряджанні, починаючи споряджати магазин, вставте три трасуючих патрона. Оскільки останній патрон вже досланий в патронник, пересмикувати затвор не потрібно.

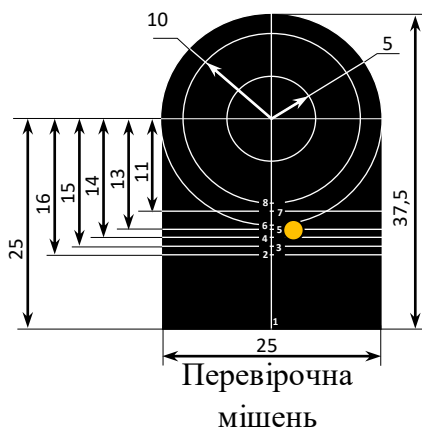
ТЕМА 4. Перевірка бою та приведення зброї до нормального бою.

4.1. Перевірка бою.

Перевірка бою автомата і приведення його до нормального бою здійснюється стрільбою набоями із **звичайною кулею**. Відстань стрільби **100 м, приціл 3**. Положення для стрільби: із автомата - **лежачі з упора**.

Автомат - без багнета. Автомат приводиться до нормального бою з дульним гальмом - компенсатором.

Стрільба ведеться по перевірочній мішені (або по чорному прямокутнику розміром 35 см по висоті і 25 см по ширині), укріпленій на білому щиті висотою і шириною 0,5м. При стрільбі по перевірочній мішені **точкою прицілювання служить середина нижнього краю мішені**, відрізаної при стрільбі із автомата по п'ятій горизонтальній лінії, при стрільбі із кулемета - по восьмій горизонтальній лінії; за контрольну точку (нормальне положення середньої точки влучення) приймається центр кругів. При стрільбі по чорному прямокутнику точкою прицілювання служить середина нижнього краю прямокутника; положення контрольної точки відмічається по прямовісній лінії вище точки прицілювання при стрільбі із автомата на відстані 13 см. Точка прицілювання повинна знаходитися приблизно на рівні очей стріляючого.

Лінії для перевірки:

- 1 – зброя, що використовує набій зр. 1943 р.;
- 2 – снайперські гвинтівки;
- 3 – кулемети, що використовують гвинтівковий набій;
- 4 – станкові кулемети під час використання набойів з кулею зр. 1930 р.;
- 5 – станкові кулемети під час використання набойів з кулею зр. 1908 р. та **5,45 мм автомата Калашникова**;
- 6 – пістолети та револьвери;
- 7 – 12,7 мм великокаліберний кулемет;
- 8 – 5,45 мм ручний кулемет Калашникова.

Перевірка бою і приведення до нормального бою автомата здійснюється стрільбою одинокими пострілами (**4 набойі**).

Для перевірки бою одиночними пострілами стріляючий здійснює чотири постріли, ретельно і одноманітно прицілюючись під середину нижнього краю перевірочної мішені (чорного прямокутника). По припиненню стрільби командир, що керує перевіркою бою оглядає мішень і по розташуванню пробоїн визначити кучність бою і положення середньої точки влучення. **Солдатам і сержантам, які здійснюють стрільбу, оглядати мішені забороняється.**

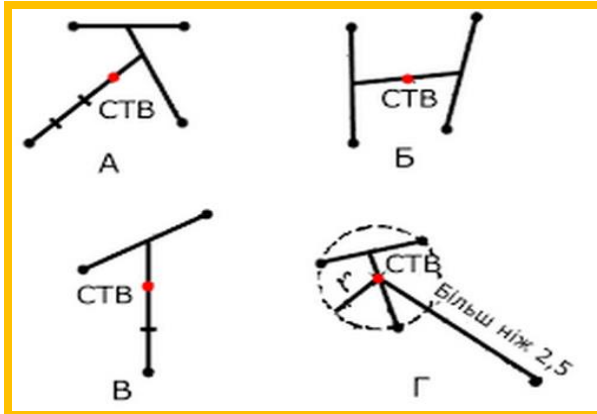
Кучність бою визнається нормальною, якщо всі чотири пробоїни або три (при одній, що відірвалася) вміщуються в коло діаметром 15 см. Якщо кучність розміщення пробоїн не задовільне дані вимоги то стрільба повторюється. При повторному незадовільному результаті стрільби автомат (кулемет) відправити до ремонтної майстерні для усунення причин розкидання куль.

Якщо кучність розташування пробоїн буде признана нормальною, то командир визначає середню точку влучення і її розміщення відносно контрольної точки.

Для визначення **середньої точки влучення** по чотирьом пробоїнам потрібно:

- з'єднати прямою лінією дві найближчі пробоїни і відстань між ними розділити навпіл;
- отриману точку з'єднати із третьою пробоїною і відстань між ними розділити на три рівні частини;
- точку ділення найближчу до двох перших пробоїн, з'єднати із четвертою пробоїною і відстань між ними розділити на чотири рівні частини.

Точка ділення, найближча до перших трьох пробоїн і буде середньою точкою влучення чотирьох пробоїн (**мал. а**)

ВИЗНАЧЕННЯ СЕРЕДНЬОЇ ТОЧКИ
ВЛУЧЕННЯ:

а, б – по чотирьом пробоїнам;
в – по трьом пробоїнам;
г – визначення відірваної пробоїни.

Середню точку влучення можна визначити також наступним способом з'єднати пробоїни попарно, потім з'єднати середини обох прямих і отриману лінію розділити навпіл; точка ділення і буде середньою точкою влучення (**мал. б**).

Якщо всі чотири пробоїни не поміщуються в коло діаметром 15 см то середню точку влучення дозволяється визначити по трьох більш гучно розташованих пробоїнам за умови, що четверта пробоїна віддалена від середньої точки влучення трьох пробоїн більше ніж на 2,5 радіуса кола, яке вміщує ці три пробоїни. (**мал. г**).

Для визначення середньої точки влучення по трьом пробоїнам потрібно:

- з'єднати прямою лінією дві найближчі пробоїни і відстань між ними розділити навпіл;
- отриману точку з'єднати з третьою пробоїною і відстань між ними розділити на три рівні частини.

Точка ділення, що є найближчою до перших двох пробоїн і буде середньою точкою влучення (**мал. в**).

При нормальному бою автомата середня точна влучення повинна співпадати з контрольною точкою або відхилятися від неї у будь-якому напрямкові не більше ніж на 5 см тобто вона повинна не виходити за межі малого кола перевірконої мішені.

4.2. Приведення зброї до нормального бою

Якщо при стрільбі одиночними пострілами середня точка влучення відхилилась від контрольної в будь-який бік більше ніж на 5 см, то згідно цього здійснюються положення мушки: якщо середня точка влучення нижче контрольної мушки потрібно вгвинтити, якщо вище - вигвинтити, якщо середня точка влучення лівіше контрольної точки, ползок мушки пересунути вліво, якщо правіше - вправо.

При переміщенні мушки в бік на 1 мм середня точка влучення при стрільбі на 100 м із автомата зміщується на 26 см.

Один повний оберт мушки переміщує середню точку влучення по висоті при стрільбі на 100 м з автомату на 20 см.

Правильність переміщення мушки перевіряється повторною стрільбою.

Після приведення автомата до нормального бою стара мітка на полозкові мушки забивається, а замість неї набивається нова.

Останній результат стрільби при приведенні до нормального бою автомата одиночними пострілами заноситься в картку якісного стану автомату.